

FINANSIELL REVISJON | FORVALTNINGSREVISJON | FINANSFORVALTNING | SELSKAPSKONTROLL | RÅDGIVNING

FORVALTNINGSREVISJON
Barnevernstjenesten

Midtre Gauldal kommune

Februar 2012

Forord

Denne forvaltningsrevisjonen er gjennomført på oppdrag av Midtre Gauldal kommunes kontrollutvalg i perioden mai 2011 til februar 2012.

Undersøkelsen er utført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisjon Midt-Norge IKS vil takke alle som har bidratt konstruktivt med informasjon i undersøkelsen.

Orkanger, 10.2.2012.

Anne Gråberg /s/
Ansvarlig forvaltningsrevisor

Frode Singstad /s/
Prosjektmedarbeider

Sammendrag

Denne forvaltningsrevisjonen er utført i henhold til bestillingen fra kontrollutvalget i Midtre Gauldal kommune. Grunnlaget for våre vurderinger er intervju med ansatte i barnevernet og andre som jobber med barn i Midtre Gauldal kommune, gjennomgang av dokumentasjon og statistisk materiale.

Hovedproblemstilling for undersøkelsen er om barnevernet har forutsetninger for å yte en tjeneste av tilstrekkelig kvalitet. For å svare på hovedproblemstillingen har vi belyst 4 delproblemstillinger:

Delproblemstilling 1: Har barnevernstjenesten i Midtre Gauldal kommune tilstrekkelig og nødvendig kompetanse?

Intervju og regnskapstall tyder på at barnevernstjenesten har hatt en utvikling hvor det har vært et økende behov for ressurser. KOSTRA-tall viser at Midtre Gauldal kommune har flere barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk enn andre kommuner. I tillegg ser vi en reduksjon i netto driftsutgifter per barn. I følge enhetsleder skyldes dette at barnevernet har satset på enkle forebyggende tiltak. Barnevern er et uforutsigbart område rent økonomisk, og det er viktig at kommunen har et kontinuerlig fokus på den økonomiske utviklingen slik at de nødvendige ressurser stilles til rådighet for å drive et forsvarlig barnevern.

Bemanningsmessig har virksomheten er god og sammensatt kompetanse og vi ser at Midtre Gauldal har flere stillinger med fagutdanning enn de vi har sammenlignet med i denne undersøkelsen. De ansatte gir da også uttrykk for at kapasiteten i barnevernet er tilstrekkelig. Samarbeid både internt i virksomheten, men og i enheten totalt, gir etter revisors vurdering gode forutsetninger for å yte en god tjeneste. Revisor merker seg at fagleder har et stort ansvarsområde med mange roller både som fagleder, enhetsleder og saksbehandler.

Barnevernloven gir kommunen ansvar for å sikre at barnevernstjenestens personell får nødvendig opplæring og kompetanseutvikling. Vårt inntrykk er at fagleder skjønner dette ansvaret på en god og forsvarlig måte. Det gjennomføres jevnlig møter der behov og tilbud drøftes, det oppmuntres til deltagelse både på etter- og videreutdanning og man prioriterer deltagelse av flere ansatte per kurs for å stimulere til kunnskapsoverføring og god nytteeffekt av kompetanseutviklingstiltak. Det vises og til at kompetansen fra videreutdanning nyttiggjøres, og at man har en kultur for å drøfte ny kultur i virksomheten. Det er mulig at nytteeffekten kunne bli økt ytterligere ved å sette av mer tid til kunnskapsoverføring og

utarbeide rutiner for dette. Det er og en styrke at kommunen selv arrangerer kurs og kompetansehevingstiltak for å gi et bedre tilbud på dette området.

Barnevernloven gir også kommunen ansvar for å sikre at ansatte får tilgang til oppdatert regelverk. Etter vår vurdering sikres dette blant annet gjennom faste møter og ved annen formidling.

For å kunne utføre det daglige arbeidet på en forsvarlig måte, er det viktig at ansatte har tilgang til og behersker et hensiktsmessig saksbehandlingssystem. Det er innført et nytt saksbehandlingssystem i enheten. Systemet betegnes som omstendelig, men fornuftig og innehar større elementer av kvalitetssikring enn tidligere system. Det er gjennomført opplæring i systemet, og en superbruker vurderes som en styrke for de andre ansatte. Allikevel påpeker flere ansatte at de har vanskeligheter med å håndtere systemet, og etter revisors vurdering er det viktig å prioritere opplæring slik at alle blir trygge på bruken av dette. Det er da også gitt signaler på at ytterligere opplæring skal gjennomføres.

Delproblemstilling 2: Samarbeider barnevernstjenesten med andre i det forebyggende arbeidet?

En plikt til å gi tilbakemelding i nærmere angitte tilfeller ble lovfestet gjennom vedtakelsen av bvl. § 6-7 bokstav a. Barnevernstjenesten skal gi tilbakemelding om at meldingen er mottatt og at saken blir behandlet i overensstemmelse med bestemmelsene i barnevernsloven.

Hvor deling av informasjon skal skje i samarbeidsforum, eksempelvis tverrfaglig team, må barnevernstjenesten som utgangspunkt legge frem saken anonymt jfr. fvl. § 13 a nr 2. Det kan også innhentes samtykke fra dem saken gjelder, jfr. fvl. § 13 a nr 1.

I rundskrivet Q-16/2007 side 4 heter det at den forebyggende virksomheten må forankres på øverste administrative nivå, og at kommunene må ha en helhetlig tilnærming for den forebyggende virksomheten. En viktig del av forebyggende virksomhet er å sikre at den kommunale barnevernstjenesten samarbeider med andre som jobber tett på barn og unge i kommunen.

Revisors hovedinntrykk er at barnevernet i Midtre Gauldal har fokus på det forebyggende arbeidet. Fagleder barnevern viser til fokus på forebyggende arbeid fra rådmannsnivået, og aksept for sine synspunkter og prioriteringer hos rådmannen. Det er også etablert et sett av samarbeidsfora på ulike nivå som til sammen er med å ivareta en helhetlig tilnærming. At kommunen også prioriterer brukerundersøkelser for på denne måten å innhente erfaringer

fra brukerne av tjenesten, kan også sees på som et ledd i det forebyggende arbeidet. Det er sterkt fokus på å komme tidlig inn i saker og sette inn tiltak så tidlig som mulig. Som vi viste tidligere i rapporten har Midtre Gauldal hatt en nedgang i netto driftsutgifter per barn og er på at lavere nivå på enn flere andre kommuner. Dette kan indikere at kommunen bevisst prøver å komme tidlig inn i saker og forebygge.

En viktig del av forebyggende virksomhet er å sikre at den kommunale barnevernstjenesten samarbeider med andre som jobber tett på barn og unge i kommunen. Revisor oppfatter samarbeidet både internt i egen enhet og med andre kommunale samarbeidspartnere, som god. Samarbeidspartnere tegner et bilde av en tilgjengelig barnevernstjeneste som bidrar aktivt til et tett samarbeid. Terskelen for å ta opp saker og diskutere disse med barnevernet er lav, og samarbeidet er av både formell og uformell karakter. På generelt grunnlag er revisors vurdering at barnevernstjenesten oppfyller barnevernslovens krav til samarbeid med andre. Noen av de vi har intervjuet påpeker imidlertid at de ikke har fått informasjon om hvordan barnevernet jobber. En styrking på dette området ville muligens kunne bidra til å senke terskelen for å ta kontakt ytterligere.

Barnevernet deltar i flere fora med fokus på samarbeid som samlet sett er med på å senke terskelen for å ta kontakt med barnevernet og bidra til økt samarbeid. Ressursteam ser for revisor ut til å være et hensiktsmessig fora i så måte. Ikke alle disse fungerer etter hensikten, Det er den enkelte skole og barnehage som har ansvar for å kalle inn til møtene, og etter revisors vurdering er det viktig at barnevernet som en av flere aktører bestreber seg på å få ressursteamene til å fungere etter hensikten.

En plikt til å gi tilbakemelding i nærmere angitte tilfeller ble lovfestet gjennom vedtakelsen av bvl. § 6-7 bokstav a. Barnevernstjenesten skal gi tilbakemelding om at meldingen er mottatt og at saken blir behandlet i overensstemmelse med bestemmelsene i barnevernsloven. Barnevernet gir, etter det revisor erfarer, tilbakemelding på mottatt melding.

Andre myndigheter kan ha en plikt til å gi opplysninger til barnevernet, men hvor de ikke har noen korresponderende rett på informasjon fra barnevernet i saken. Dette innebærer at barnevernet ikke nødvendigvis har noen opplysningsrett eller plikt ovenfor andre myndigheter som på sin side har opplysningsplikt ovenfor barnevernet. Et godt samarbeid forutsetter også at de som jobber med barn og unge har tilstrekkelig kunnskap om plikten og adgangen til å videreformidle opplysninger til barnevernet.¹ Undersøkelsen kan tyde på at

¹ Se rundskriv Q-16/2007 side 7.

enkelte samarbeidspartnere forventer å få mer informasjon om utvikling av saker enn det barnevernet gir. Revisor har ikke innhentet data om dette skyldes regler om taushetsplikt som barnevernet må forholde seg til, eller ikke. At barnevernet i stor grad informerer i de tilfellene hvor samarbeidspartnerne ber om ytterligere informasjon, kan tyde på at det ikke er tilfelle. Det er allikevel viktig å påpeke at barnevernet er underlagt streng taushetsplikt og at det derfor er viktig med informasjon til samarbeidspartnerne om hva de faktisk kan forvente av informasjon. Dette for at det ikke blir et gap mellom hva man kan forvente å få og hva som faktisk er mulig å gi av informasjon

Etter revisors vurdering håndterer barnevernet muligheter for å drøfte saker anonymt på en ryddig måte.

En del av det kommunale barnevernets oppgaver er å godkjenne fosterhjem og føre tilsyn med fosterhjem. I intervju med kommunens ansatte kommer det fram at grunnet manglende meldinger fra andre aktører utenfor kommunen, er det en utfordring for barnevernet å følge opp dette kravet i noen saker. Revisor har ikke innhentet data fra Buf-etat og Trondheim kommune vedrørende dette forholdet, men ønsker å påpeke på generelt grunnlag at det er viktig at dette samarbeidet fungerer godt.

Informasjon tyder på at tilgjengeligheten til barnevernet utenfor arbeidstid har fungert så langt, og det hviler ingen plikt på kommunene om å ha akuttberedskap. Revisor ønsker allikevel å påpeke at det kan være viktig å sikre at alle involverte aktører har nødvendig kontaktinformasjon ved en akuttsituasjon. Om dagens beredskap er tilstrekkelig for framtidige behov, har ikke revisor tatt stilling til.

Delproblemstilling 3: Har barnevernet i Midtre Gauldal kommune rutiner og system for å vurdere og evaluere virkingen av hjelpetiltakene som iverksettes?

Undersøkelsen viser at det i de aller fleste saker utarbeides tiltaksplaner. Avvikene forklares til dels med behovsprøving – enkle tiltak vurderes til ikke å ha behov for tiltaksplaner -, og til dels med manglende kjennskap til, og feilregistrering i saksbehandlingssystemet. I tiltaksplanen beskrives hjelpetiltakene. Barnevernet har system som legger til rette for å evaluere tiltak, men det kan for revisor se ut til at det er en svakhet i bruk av systemet i de tilfellene der planen ikke brukes aktivt.

Etter revisors vurdering er det viktig at innholdet i tiltaksplanene sikres en god kvalitet. Det er viktig at barnevernstjenesten ser nytten av tiltaksplanen, utover at det er et krav etter loven. Grunnlaget for evalueringen av hjelpetiltakene ligger i tiltaksplanen. For å høste full effekt av

tiltaksplanene som arbeidsredskap for evaluering, er det viktig at det settes av tilstrekkelig med ressurser slik at ansatte får tid til å prioritere arbeidet med utarbeidelse av tiltaksplanen. Det er også viktig at ansatte behersker saksbehandlingssystemet slik at dette oppleves som en støtte i det arbeidet som skal gjøres.

Delproblemstilling 4: Overholder barnevernstjenesten i kommunen tidsfrister i barnevernloven?

Statistikk og intervju tyder på at barnevernstjenesten har fokus på, og prioriterer å holde fristene, og at de holder fristene i de aller fleste tilfellene.

Vår konklusjon på hovedproblemstillingen om barnevernet har forutsetninger for å yte en tjeneste av tilstrekkelig kvalitet. er at barnevernstjenesten innenfor de områdene vi har undersøkt, har disse forutsetningene.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	10
1.1	Bestilling	10
1.2	Om barnevernstjenesten.....	10
2	Undersøkelsesopplegg.....	17
2.1	Problemstillinger	17
2.2	Avgrensning.....	17
2.3	Metode	17
2.4	Revisjonskriterier	19
3	Ressurser og kompetanse.....	20
3.1	Revisjonskriterier	20
3.2	Data.....	20
3.3	Revisors vurdering.....	26
4	Forebyggende arbeid og samarbeid.....	27
4.1	Revisjonskriterier	28
4.2	Data.....	30
4.3	Revisors vurdering.....	38
5	Evaluering og vurdering av virkningen av hjelpetiltak	40
5.1	Revisjonskriterier	40
5.2	Data.....	41
5.3	Revisors vurdering.....	42
6	Fristbrudd.....	43
6.1	Revisjonskriterier	43
6.2	Data.....	44
6.3	Revisor vurdering.....	46
7	Høring	46
8	Konklusjoner	46
	Kilder.....	48
	Vedlegg 1	49
	Kostra-grupperinger	49
	KOSTRA- indikatorer.....	49

1 Innledning

Revisjon Midt-Norge mottok bestilling av forvaltningsrevisjon av barnevernstjenesten i Midtre Gauldal kommune i brev fra Kontrollutvalgets sekretariat datert 12.5.2011. I dette kapitlet redegjør vi for bestillingen og gir noe bakgrunnsinformasjon om barnevernet generelt og for Midtre Gauldal spesielt.

1.1 Bestilling

På bakgrunn av plan for forvaltningsrevisjon for 2010-2011², vedtok kontrollutvalget i sak 17/2011 å bestille en forvaltningsrevisjon innen barnevern. Revisor har i samråd med kontrollutvalgets sekretariat kommet fram til at undersøkelsen skal ha fokus på kompetansesituasjonen ved barnevernstjenesten, forebyggende arbeid, barnevernets rutiner for evaluering av hjelpetiltak og overholdelse av tidsfrister.

1.2 Om barnevernstjenesten

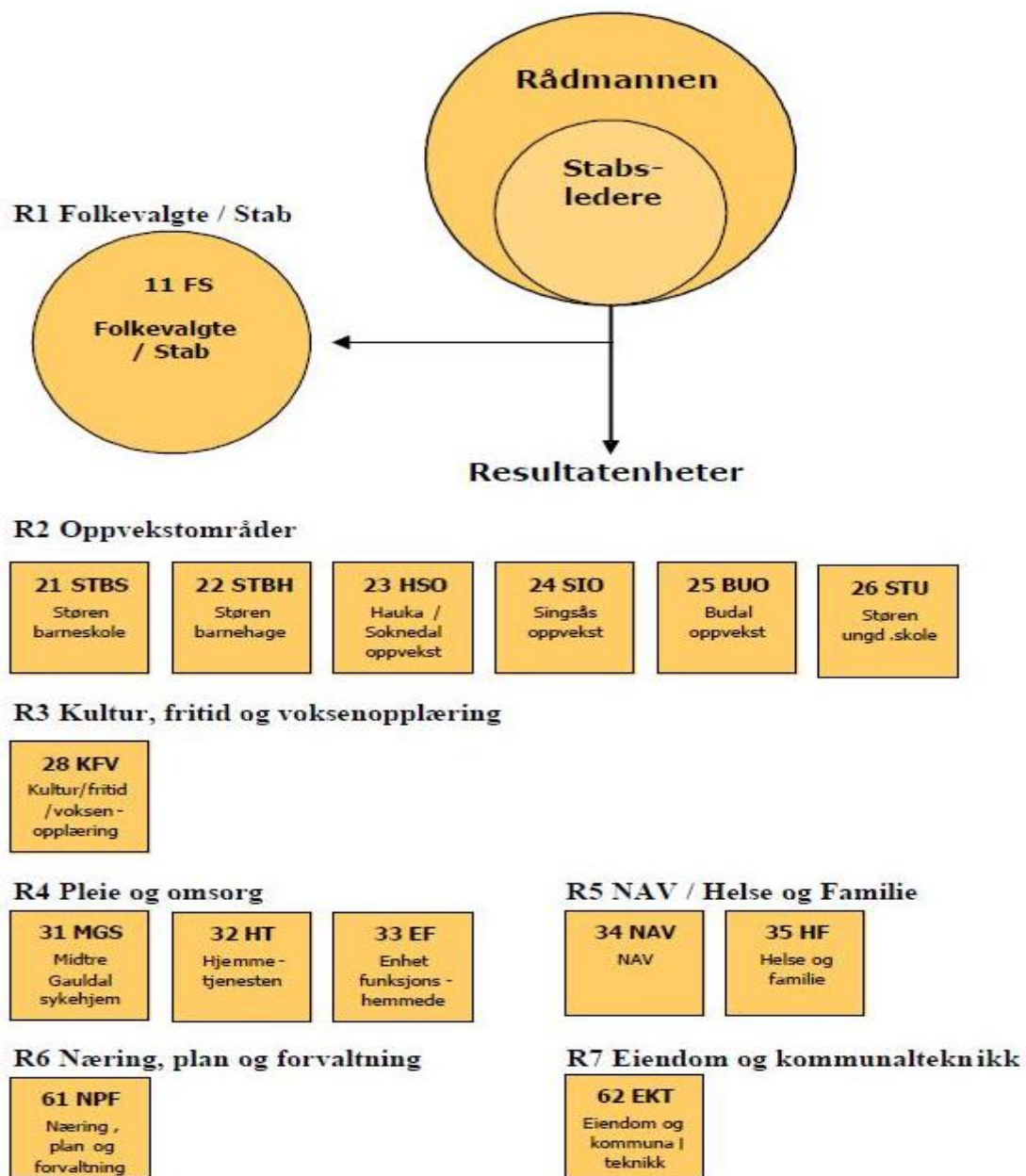
Dette kapitlet gir en innledende beskrivelse av barnevernstjenestenes oppgaver, herunder om ansvarsfordelingen mellom barnevernstjenesten og andre instanser på barnevernsområdet og saksgangen i barnevernet.

1.2.1 Administrativ organisering av barnevernstjenesten I Midtre Gauldal kommune

Figuren nedenfor viser Midtre Gauldals administrative organisering.

² Plan for forvaltningsrevisjon 2010 - 2011 behandlet i KU i sak 12/2010 og vedtatt i kommunestyret i sak 37/2010

Figur 1. Organisasjonskart Midtre Gauldal kommune.³

Kilde: www.mgk.no (2011)

Midtre Gauldal kommune gikk over til tonivåmodell fra juli 2007. Til rådmannens stabsledere hører assisterende rådmann, IKT-sjef, økonomisjef og informasjonssjef. Resultatenhetene er fordelt på seks rammeområder, der rammeområde 5 er Helse og familie. Barnevernstjenesten i Midtre Gauldal er organisert under tjenesten Helse og familie. Nettsidene til kommunen viser til at hensikten med organiseringen blant annet er å samle

³ Per 1.1.2012 er enhet Hjemmetjenesten og Enhet funksjonshemmede slått sammen

støttefunksjoner rundt barn og unge, eldre og familie, og at mulighetene derved blir større for å samordne hjelpetjenestene etter helhetlige behov på en bedre måte enn tidligere. Andre tjenester som er med i organiseringen er legetjenesten, helsesøster, psykiatritjenesten og pedagogisk - psykologisk tjeneste (PPT)⁴. Barnevernstjenesten i Midtre Gauldal har ansvaret for saksbehandling og tiltak for funksjonshemmede barn opp til 18 år.

Rådmannen sier i oppstartsmøte at kommunen ikke har vurdert konkret å samarbeide formelt med andre kommuner om barnevernstjenester. Kommunen har et generelt intensjonsvedtak om at de skal samarbeide nordover, men intensjonene er lite konkretisert for barnevern.

1.2.2 Oppgaver og ansvar innenfor barnevernområdet generelt

Både kommunene og staten har oppgaver og ansvar på barnevernområde. Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) har et generelt overordnet ansvar for barnevern. Blant annet har de forvaltningsansvaret for barnevernloven og ansvar for å føre tilsyn med at lov og øvrig regelverk blir anvendt riktig.

Den daglige forvaltningen av barnevernet er i stor grad lagt til den kommunale barnevernstjenesten. I følge barnevernloven er barnevernets hovedoppgave å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Videre skal barnevernet bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Omsorg for og oppdragelse av barn er i første rekke foreldrenes ansvar. Foreldre kan allikevel ha behov for hjelp i kortere eller lengre perioder, for eksempel på grunn av en vanskelig livssituasjon.

Det kommunale barnevernet sine oppgaver kan oppsummeres til å gjelde:

- Gjennomgang av meldinger
- Gjennomføre barnevernundersøkelser
- Iverksette frivillige hjelpetiltak i hjemmet
- Utarbeide tiltaksplaner for alle tiltak
- Fatte akuttvedtak om midlertidig plassering av barn utenfor hjemmet
- Saksforberedelse for fylkesnemnda og andre rettsinstanser
- Plassering og oppfølging av barn utenfor hjemmet
- Oppfølging av oppdragstakere
- Veiledning og oppfølging av fosterhjem

⁴ Kilde: www.midtre-gauldal.no

- Utredning og tilråding for adopsjon
- Generelt forebyggende arbeid
- Godkjenne plassering i fosterhjem, og føre tilsyn med fosterhjem

Andre instanser kan også ha ansvar innenfor barnevernet.⁵ Det kommunale barnevernet deler ansvaret med en rekke andre instanser. Under gis en beskrivelse av noen av disse og deres oppgaver.

I 2004 ble barnevernreformen gjennomført ved at staten overtok ansvaret for det som hadde vært fylkeskommunale barneverntjenester. 19 ulike fylkeskommunale barneverntjenester skulle bli ett statlig barnevern som skulle sørge for god faglig og økonomisk styring av det statlige barnevernet. Bufetat⁶ ble etablert i 2004 som følge av barnevernreformen, og er inndelt i 5 regioner.

Bufetat har flere ansvarsområder innenfor barnevernet. De skal blant annet sørge for at det finnes plasser i barnevernsinstitusjoner gjennom etablering, drift, og inngåelse av avtaler om godkjenning av private plasser. Rekruttere og formidle fosterhjem, og etter anmodning fra den kommunale barnevernstjenesten bistå ved plassering av barn utenfor hjemmet.

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker ble etablert 1.1.1993. Det er i alt 12 fylkesnemnder i Norge, hvor den enkelte fylkesnemnd dekker ett eller to fylker. Fylkesnemnda har som oppgave først og fremst å fatte vedtak etter barnevernsloven. Vedtakene dreier seg blant annet om omsorgsovertakelse, samværsspørsmål og fratakelse av foreldreansvar. Fylkesnemnda er et domstolslignede forvaltningsorgan som har avgjørelsesmyndighet. Saker i fylkesnemnda starter ved at kommunene fremmer forslag om tiltak. Det er kommunene som foretar den nødvendige saksforberedelse.⁷

Fylkesmannen er statens representant i fylkene, og følger opp statlig politikk og ulike satsningsområder. Fylkesmannen har blant annet ansvaret for å føre tilsyn med barnevernstjenesten.

⁵ Kilde: "Barn og unges psykiske helse i kommunene i Sør - Trøndelag", Fylkesmannen i Sør - Trøndelag mai 2008.

⁶ Se mer informasjon på www.bufetat.no

⁷ Se mer informasjon om fylkesnemnda på <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dep/tilknyttede-virksomheter/fylkesnemndene-for-sosiale-saker.html?id=418110>

Barne- og ungdomspsykiatrisk Klinikk (BUP) i Sør-Trøndelag er organisert i sykehusenheten BUP. Klinikken er organisert i flere enheter: poliklinikker, familieenheten og ungdomsenhetene. De driver med utredning og behandling av barn og unge med psykiske lidelser, samt gir hjelp til deres familier. De gir også råd og veiledning til ansatte i kommunene.

Regionsentrene for barn og unges psykiske helse (RBUP) i Midt-Norge er en av fire regionsenter i Norge. De er en del av medisinsk fakultet ved NTNU. De skal utvikle, kvalitetssikre og forvalte vitenskapelig og praksisnær tverrfaglig kunnskap og kompetanse innen arbeid med barn og unges psykiske helse, og bidra til at slik kompetanse er tilgjengelig. Gjennom sitt arbeid skal de styrke psykisk helsearbeid i kommunene, og bidra til å styrke andre fagfelt av betydning for barn og unges psykiske helse.

Helsetilsynet har fra 2010 fått det overordnede ansvaret for faglig tilsyn med barneverntjenesten.⁸

1.2.3 Saksgang i barnevernet

En barnevernssak starter gjerne med en *melding* til barneverntjenesten i den kommunen barnet oppholder seg. Meldingen kommer ofte fra familien selv, nærmiljøet, helsestasjonen, barnehagen eller skolen. Barnevernet skal innen en uke vurdere om meldingen skal følges opp med en *undersøkelsessak* eller om den skal henlegges.

En undersøkelsessak skal foretas dersom det er rimelig grunn til å anta at det kan være grunnlag for tiltak etter barnevernloven. Undersøkelsen kan føre til at saken henlegges, eller at barneverntjenesten går inn med råd, veiledning og eventuelt hjelpetiltak for barnet og familien. En undersøkelse skal gjennomføres snarest og innen tre måneder, men i særlige tilfeller kan fristen være seks måneder. Hjelpetiltakene er frivillige. Barn som har vist alvorlige atferdsvansker kan tas inn på institusjon på grunnlag av samtykke fra foreldrene eller fra barnet selv dersom det er over 15 år. Dersom det ikke kan skapes tilfredsstillende forhold for barnet ved hjelpetiltak og dersom det for eksempler er alvorlige mangler ved den daglige omsorgen barnet får, vil kommunen fremme forslag til fylkesnemnda om *omsorgsovertakelse*. Barnet vil da normalt bli plassert i fosterhjem. Dersom fylkesnemnda vedtar at omsorgen skal overtas, skal fylkesnemnda også fatte vedtak om samvær. Barn som har vist *alvorlige atferdsvansker* kan plasseres på institusjon uten samtykke, men da kun etter vedtak fra fylkesnemnda.

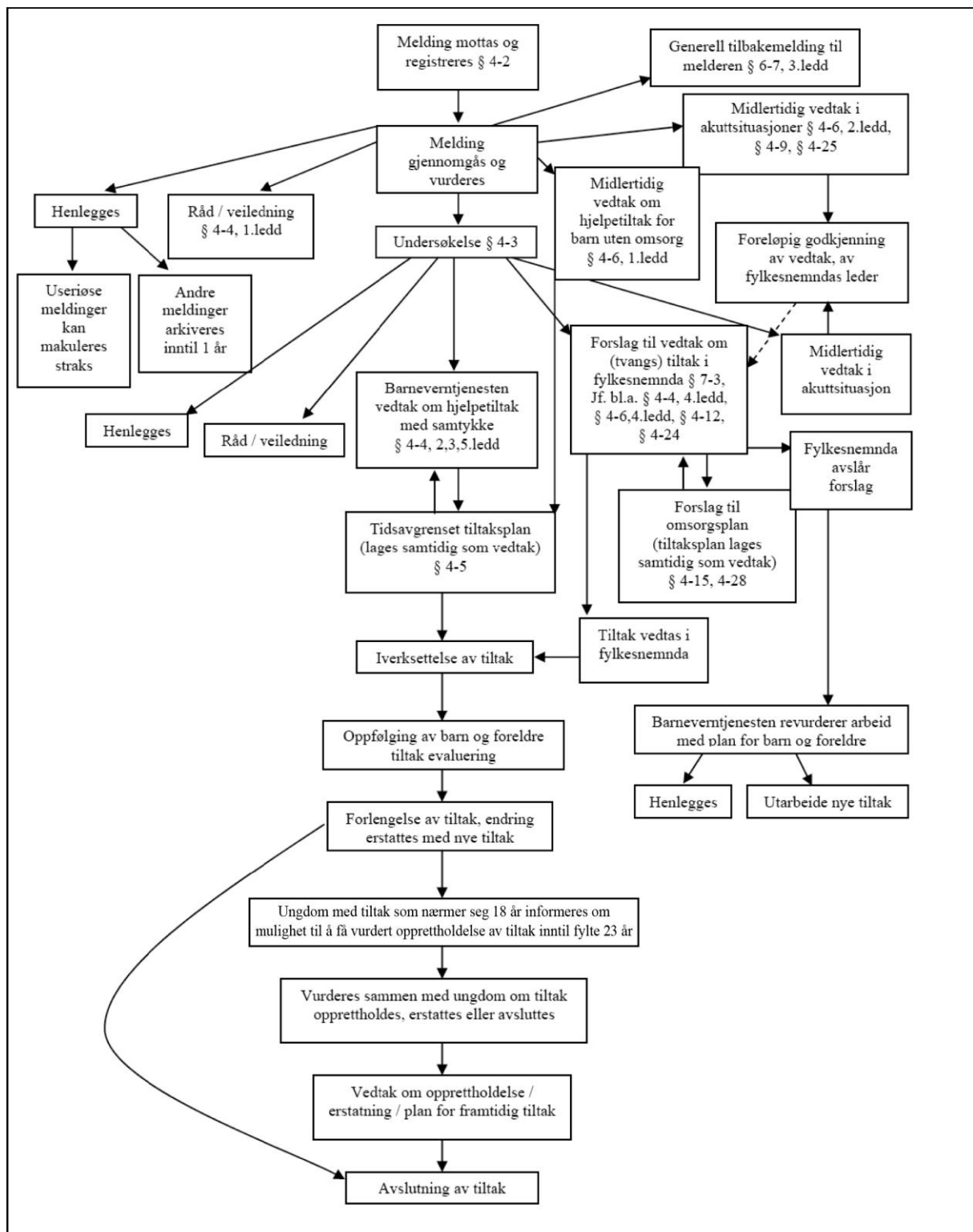
⁸ Se barnevernloven § 2-3B, jfr. Ot.prp.nr 69 (2008-2009)

Barnevernstjenesten har ansvaret for å sette i verk fylkesnemndas vedtak. Tjenesten skal også oppnevne tilsynsfører⁹ for barn i fosterhjem. Samtidig skal barneverntjenesten nøye følge utviklingen til de barn det er truffet omsorgsovertakelse for, og samtidig følge utviklingen til deres foreldre. Når foreldrene kan gi barnet forsvarlig omsorg, skal fylkesnemnda oppheve vedtaket om omsorgsovertakelse. Barnet vil likevel ikke bli tilbakeført dersom det har fått slik tilknytning til mennesker eller miljø der det er, at det etter en samlet vurdering kan føre til alvorlige problemer for barnet om det blir flyttet.

I enkelte tilfeller haster det å gi barnet et omsorgstilbud utenfor hjemmet. I slike tilfeller kan det kommunale barneverntjenesten treffe midlertidige vedtak om å plassere barnet. Dersom foreldrene ikke samtykker i plasseringen, skal vedtaket snarest til fylkesnemnda for foreløpig godkjenning, og senest inne seks uker skal selve saken sendes til fylkesnemnda. Figur 1 under gir oversikt over arbeidsprosessen i barnevernet.

⁹ En tilsynsfører skal blant annet passe på at barn i fosterhjem får den omsorgen de har krav på.

Figur 1. Flytkart over arbeidsprosessen i barneverntjenesten.

Kilde: Rutinehåndbok for barneverntjenesten i kommunene fra BLD 2006. Noen bestemmelser i barnevernloven er endret fra denne oversikten.

2 Undersøkellesopplegg

I dette kapitlet redegjør vi for hvilke problemstillinger som er utgangspunktet for undersøkelsen, og hvilke kriterier revisor bygger sine vurderinger og konklusjoner på. Metode og avgrensinger i prosjektet synliggjøres og her.

2.1 Problemstillinger

Hovedproblemstillingen i undersøkelsen er

Har barnevernstjenesten i Midtre Gauldal forutsetninger til å yte en barnevernstjeneste av tilfredsstillende kvalitet?

Hovedproblemstillingen vil bli belyst ved hjelp av følgende delproblemstillinger:

Delproblemstilling 1: Har barnevernstjenesten i Midtre Gauldal kommune tilstrekkelig og nødvendig kompetanse?

Delproblemstilling 2: Samarbeider barnevernstjenesten med andre i det forebyggende arbeidet?

Delproblemstilling 3: Har barnevernet i Midtre Gauldal kommune rutiner og system for å vurdere og evaluere virkingen av hjelpetiltakene som iverksettes?

Delproblemstilling 4: Overholder barnevernstjenesten i kommunen tidsfrister i barnevernloven?

2.2 Avgrensning

Barnevernstjenestens arbeids- og ansvarsområde reguleres i Lov om barnevernstjenester¹⁰. Lovmessige krav er dermed sentrale i problemstillingene, men undersøkelsen omhandler langt fra alle krav i barnevernsloven. Forvaltningsrevisjonen vurderer ikke det barnevernsfaglige arbeidet i kommunen, men har fokus på de formelle rammene rundt dette arbeidet.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har ansvaret for å føre tilsyn med barnevernet. Revisor har vært i dialog med Fylkesmannen for å tilpasse undersøkelsen til tilsynsvirksomheten.

2.3 Metode

Her gjør vi rede for metode som er valgt for å sikre et tilstrekkelig data- og analysegrunnlag. Informasjonsgrunnlaget i rapporten er basert på dokumentgjennomgang, statistisk materiale og intervju med sentrale aktører. Vi har gjennomført oppstartsmøte hvor både rådmann og fagleder barnevern deltok. Fagleder barnevern er i tillegg enhetsleder for Helse og familie. I

⁶ Se Lov om barnevernstjenester av 17. juli 1992 nr. 100, (barnvernloven, bvl)

tillegg gjennomførte vi intervju med enhetsleder/fagleder i eget intervju¹¹. Det ble foretatt gruppeintervju med ansatte i barnevernstjenesten. Ved gruppeintervju er det en risiko for at det enkeltes mening ikke vil komme fram på samme måte som om de var intervjuet hver for seg. Vi prøver å forhindre dette ved å stille direkte spørsmål til alle i intervjuet, og ved å gi dem mulighet for å justere referatene hver for seg i etterkant. Hver enkelt ansatt ble gitt mulighet til å verifisere intervjuet enkeltvis.

Vi har og intervjuet representanter fra barnevernstjenestes samarbeidspartnere:

- Leder PPT
- Leder helsestasjon
- Enhetsledere eller assisterende enhetsledere ved alle barnehager, skoler og oppvekstsentra i kommunen
- Lensmann

Alle referatene fra intervjuene er verifisert. Totalt har vi intervjuet 17 personer.

Brukerne av barnevernstjenesten er ikke intervjuet.

Dokumenter og statistikk som undersøkelsen bygger på, er i stor grad hentet fra Midtre Gauldal kommune, Barne og likestillingsdepartementet og Statistisk sentralbyrås KOSTRA-rapportering¹². Vi har i noen tilfeller valgt å sammenligne talldata fra Midtre Gauldal kommune med andre kommuner. I utvelgelsen av kommuner har vi hatt fokus på å finne kommuner som er sammenlignbare størrelsesmessig, i tillegg til at vi har lagt vekt på beliggenhet. Kommunene vi har valgt er Skaun og Røros, i tillegg sammenligner vi kommunen med kostragruppe 10¹³. Statistikk og kvalitet på tall er avhengig av en rekke forhold, og tallmaterialet kan gi indikasjoner på en utvikling/forhold, men må ikke oppfattes som absolutte sannheter. I tillegg må vi ta forbehold om mulig feilrapportering. Fylkesmannen sine tall er rapporteringstall og må leses på samme måte. I oppstartsmøtet ble det gitt uttrykk for at barneverntjenesten har god og riktig rapportering til KOSTRA fra år 2008. Før dette kan det være mangler i rapporteringen. Vi har valgt å ta hensyn til dette i denne undersøkelsen og bruker talldata fra 2008. Noen av Kostra-indikatorene defineres i vedlegg 2. Vi vil også

¹¹ I rapporten vil vi bruke tittelen fagleder

¹² KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet

¹³ Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter

gjøre oppmerksom på at tallene fra Barne og likestillingsdepartementet er sist oppdatert med tall fra 12.09.2011. Tallene for 1. halvår 2011 er ikke fullstendige.

I tillegg til en oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor har en prosjektmedarbeider deltatt i prosjektet, og en styringsgruppe på to personer har kvalitetssikret deler av undersøkelsen.

2.4 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, forventninger eller referanser som innsamlet data vurderes opp mot. Kriteriene hentes for eksempel fra lov, forarbeider, veiledere eller politiske vedtak. Alle kriterier skal komme fra autoritative kilder. Kriteriegrunnlaget i denne forvaltningsrevisjonen består av bestemmelser fra lov og forskriftsverk og anbefalinger i veiledere og rundskriv. Videre vil kommunale målsetninger/ rutiner legges til grunn. På noen områder vil vi også bruke statistikk for å sammenligne Midtre Gauldal kommune med andre sammenlignbare kommuner og gjennomsnittsgrupperinger. *Veileder i forvaltningsrevisjon*¹⁴ viser til at kriterier kan utledes fra sammenlignbare kommuner eller virksomheters praksis når de er aksepterte forbilder, representerer beste praksis eller gjenspeiler en foretrukket praksis på det aktuelle området. I dette prosjektet har vi ikke grunnlag for å påstå at noen av de vi sammenligner med representerer dette. Sammenligningen må derfor ikke oppfattes som at noen av grupperingene eller kommunene har en "fasit" for hvordan en situasjon skal være. Tallmaterialet kan imidlertid gi en beskrivelse av en situasjon og gi indikasjoner på en utvikling/forhold.

En nærmere presentasjon av aktuelle revisjonskriteriene blir gitt under hver enkelt delproblemstilling.

¹⁴ Veileder i forvaltningsrevisjon (NKRF, 2006)

3 Ressurser og kompetanse

Dette kapitlet omhandler delproblemstilling 1 om ressurser og kompetanse i barnevernstjenesten. Vi gir oversikt over forhold vedrørende barnevernets ressursituasjon og bemanningssituasjon. Videre informasjon om de ansattes formelle kompetanse og rammer for kompetanseutvikling, herunder tilgang til regelverk og saksbehandlingsverktøy.

3.1 Revisjonskriterier

Kriteriene for denne delen av undersøkelsen er sammenligninger med andre kommuner og regelverk om kompetansekrav.

Under denne problemstillingen vil vi innledningsvis gi en beskrivelse av organisatoriske og økonomiske forhold ved barnevernstjenesten i Midtre Gauldal kommune. For å gi et bilde av ressurs- og bemanningmessige forhold, har vi intervjuet barnevernets ansatte og innhentet statistisk materiale.

Barnevernloven § 2-1 hjemler kommunens oppgaver. Kommunen har etter bvl. § 2-1 ansvaret for nødvendig opplæring av barnevernstjenestens personell. Det står videre at personellet er forpliktet til å delta i opplæring som blir bestemt, og som anses som nødvendig for å holde deres kvalifikasjoner ved like. Kravet til kunnskap er også berørt i forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barnevernstjenester. I følge forskriftens § 4 skal kommunene sørge for at arbeidstakerne har tilgang til, og kunnskap om aktuelle lover og forskrifter og sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskap og ferdigheter innenfor fagområdet.

3.2 Data

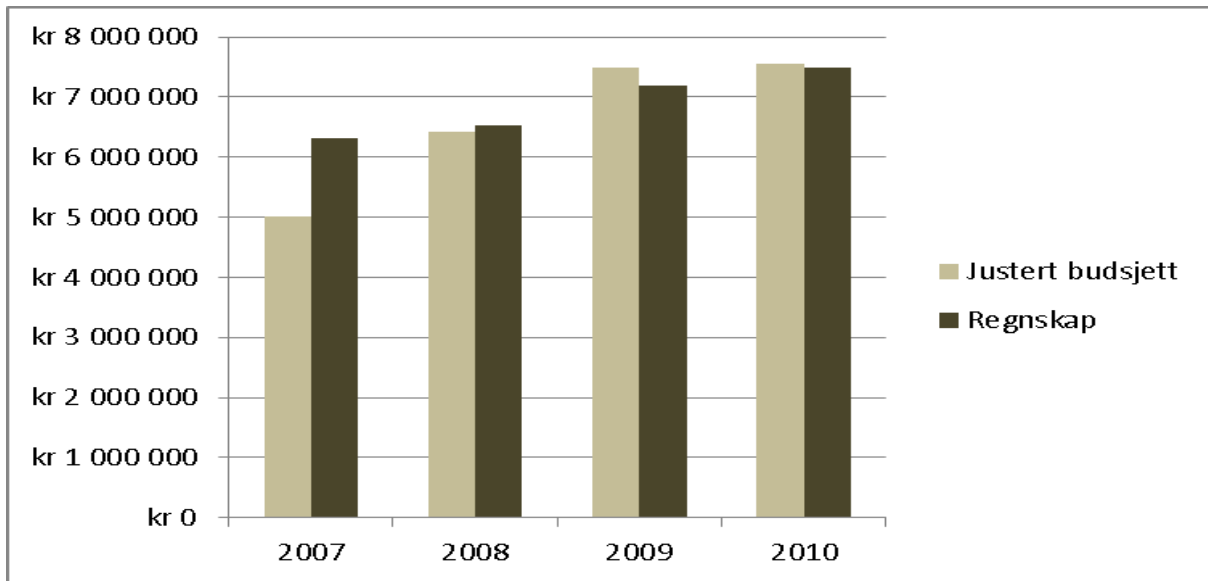
Vi har i undersøkelsen gjort vurderinger om enheten har den bemanning og kompetanse som skal til for å kunne utføre arbeidet beskrevet i lovtekst. Revisor har sett på:

- ✓ Kostnadsutvikling
- ✓ Kapasitet:
- ✓ Stillinger med fagutdanning
- ✓ Opplæring av barnevernstjenestens personell, herunder om ansatte deltar på etterutdanning som ledelsen bestemmer, om kommunen har plan for opplæring og om de drar nytte av enhetens kompetanseutviklingstiltak
- ✓ Om enheten har tilgang til og bruker lover og forskrifter
- ✓ Om enheten har et hensiktsmessig saksbehandlingssystem som ansatte mestrer

3.2.1 Budsjett og regnskap

Utvikling i regnskapstall kan gi et godt bilde på utviklingen i barnevernet. Nedenfor følger oversikt over netto driftsutgifter per barn og tabell med regnskaps- og budsjettall. Videre tabell over antallet barn med undersøkelser per årsverk.

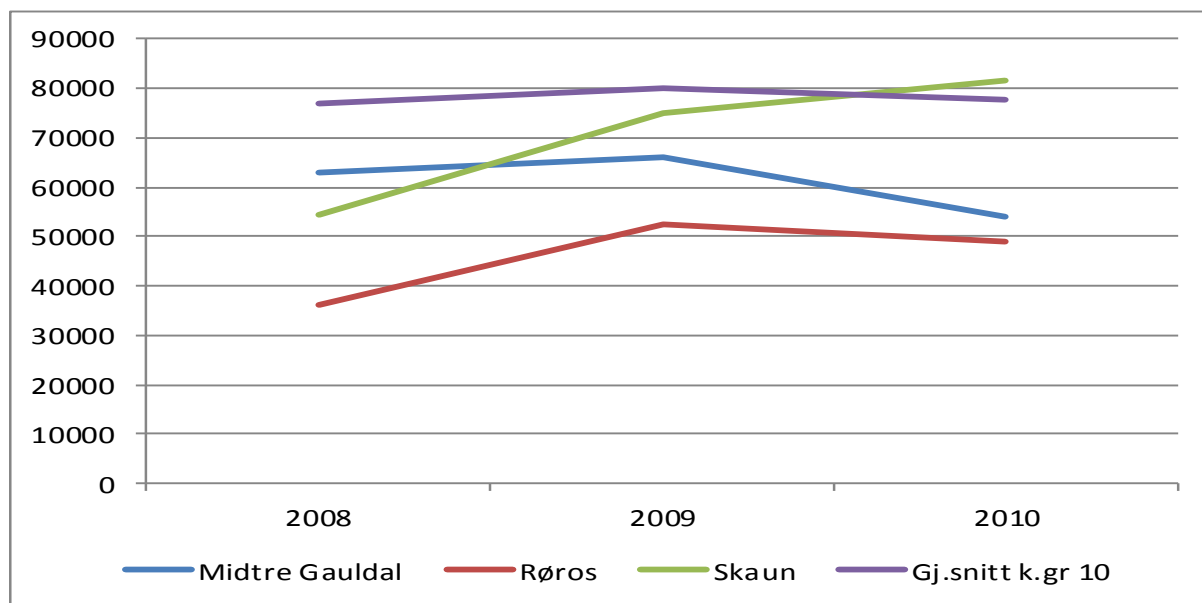
Figur 2. Justert budsjett og regnskapstall barnevernet Midtre Gauldal kommune. 2007 – 2010.

Kilde. Midtre Gauldal kommune.

Figur 2 viser at bevilgningene til barnevernstjenesten har økt i perioden 2007 til 2010. I oppstartsmøtet med rådmann og enhetsleder blir det gitt uttrykk for at økte utgifter skyldes flere meldinger og flere barn med undersøkelser og tiltak.

Figur 3. Netto driftsutgifter per barn i barnevernet. Midtre Gauldal kommune sammenlignet med andre kommuner. 2008 – 2010.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

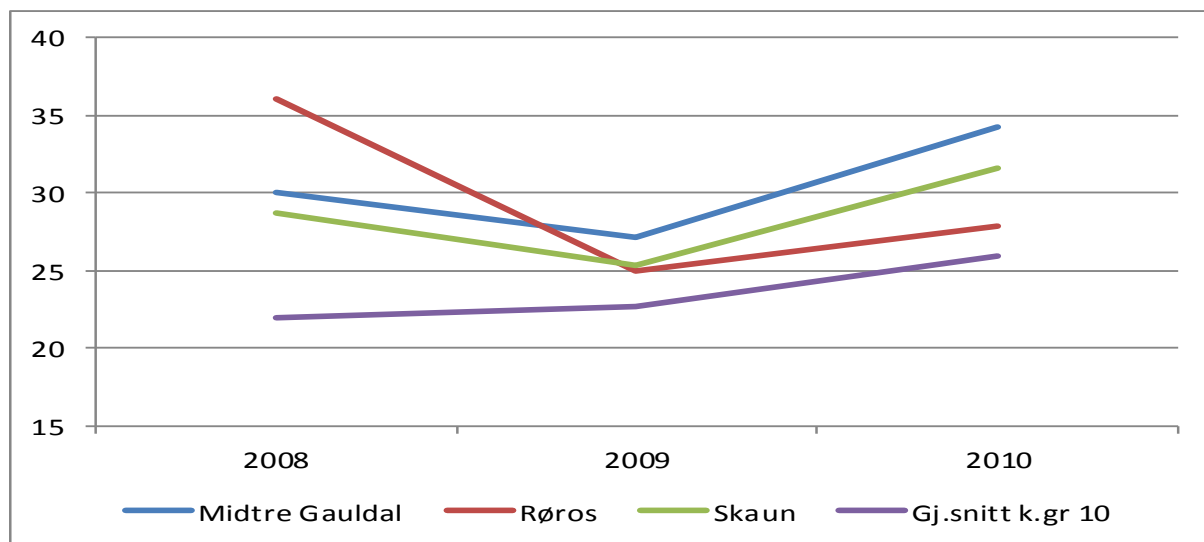
Figur 3 viser at Midtre Gauldal, i motsetning til Skaun og Røros, har hatt en reduksjon i netto driftsutgifter per barn i løpet av de tre siste årene. Kommunen har hatt en utvikling fra å ha høyest nivå på driftsutgiftene per barn sammenlignet med Røros og Skaun til å være i overkant av Røros, men godt under Skaun. Gjennomsnittet for kommunegruppe 10 ligger jevnt over på et jevnere, høyere nivå. Fagleder barnevern sier at kommunen har lave driftsutgifter per barn, og at dette skyldes at kommunen bevisst prøver å komme tidlig inn i saker og forebygge, noe som gir lavere kostnader. Vi kommer nærmere inn på forebyggende arbeid i kapitel 4.

3.2.2 Kapasitet og kompetanse

Barneverntjenesten har 6 ansatte fordelt på 5 fagstillinger. Tjenesten fikk en ny helstilling gjennom øremerkede midler fra april 2011. Midlene varer ut 2011, men fagleder håper at stillingen kan opprettholdes også videre. Helse og familie har en felles merkantil ressurs på 90 %.

For å gi et bilde av barneverntjenestens kapasitet, kan vi se på arbeidsmengden i forhold til antall årsverk. Arbeidsmengden er imidlertid en vanskelig målbar størrelse, og beror på flere forhold som ikke kan leses av noen statistikk. Vi kan få et vist bilde av situasjonen ved å se på bemanningen i forhold til antall barn med undersøkelse eller tiltak sammenlignet med andre kommuner.

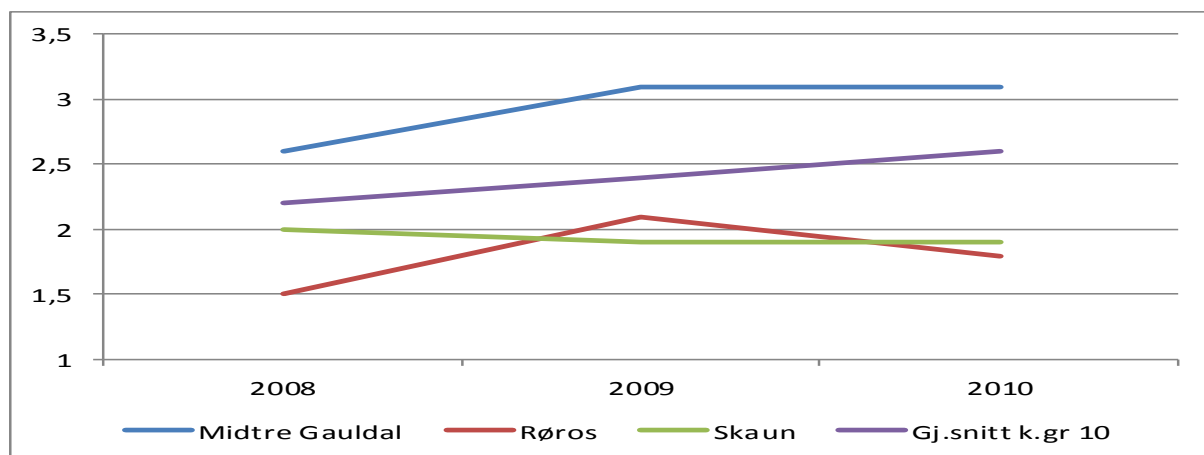
Figur 4. Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk. Midtre Gauldal kommune sammenlignet med andre kommuner. 2008 – 2010.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4 viser Gauldal har flere barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk enn de andre kommunene, med unntak av Røros i 2008. Dette er likevel ikke mer enn en vag indikasjon, for statistikken sier ikke noe om hva slags saker det er snakk om, og barnevernssaker kan variere veldig i omfang og intensitet. Det betyr at én sak i en kommune kan være like arbeidskrevende for kommunen som flere saker i en annen kommune.

Figur 5. Stillinger med fagutdanning per 1000 barn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 5 viser at sammenlignet med andre kommuner og snittgruppering, har Midtre Gauldal i løpet av de tre siste årene flere stillinger med fagutdanning per 1000 barn enn de to andre kommunene og snittgrupperingen.

Fagleder har det faglige ansvar for barneverntjenesten, og er samtidig enhetsleder for Helse

og familie. Dette innebærer mange administrative oppgaver, og det er i følge enhetsleder/fagleder utfordrende å kombinere disse med det barnevernsfaglige arbeidet, og særlig med den forventede og nødvendige kontakten med brukere. Selv om dette gjør det vanskelig å være tilgjengelig for barnevernsarbeidere og klienter, blir den faglige kvaliteten på barnevernsarbeidet prioritert. På systemnivå kan det derimot i følge fagleder være ting som ikke blir gjort så godt som ønskelig grunnet manglende ressurser. Kapasiteten betegnes forøvrig som tilstrekkelig også av de øvrige ansatte i barnevernet som er intervjuet; de viser til at det i perioder er mye å gjøre men over tid er arbeidsmengden overkommelig.

Det blir gitt uttrykk for at ansatte totalt har en god og sammensatt kompetanse noe som anses som positivt når man jobber med komplekse saker. I tillegg dekkes eventuelle mangler inn ved samarbeid med de andre virksomhetene i enheten. Det blir også lagt vekt på at stabil arbeidsgruppe gir god og stabil oppfølging av brukerne

Sykefraværet ved tjenesten er, i følge de ansatte, lavt. I den grad det er langtidsfravær, omfordeles saker og dette oppleves som uproblematisk.

3.2.3 Kompetanseutvikling

Kommunen har en overordna kompetanseplan¹⁵. Målgruppen for denne planen er blant annet *Enhet for helse og familie*. Planen viser til utfordringer, rekruttering og kompetanseheving med tilhørende tiltaksplaner, oppfølging av plan og finansiering.

Fagleder sier i intervju at overordna kompetanseplan gir begrenset med konkrete føringer for kompetanseutvikling i virksomheten, og at barnevernet deltar på mye som ikke er del av planen. Barnevernet har ikke en egen plan for kompetanseutvikling innad i virksomheten, men barnevernleder koordinerer dette arbeidet. Barnevernleder og de ansatte på virksomheten har to ganger årlig en felles gjennomgang av opplæringsbehov. De ansatte får beskjed om å si fra tidlig om de ønsker å delta på videreutdanning, slik at det kan ivaretas i budsjettet, og alle har stående tilbud om å søke videreutdanning. Avgjørelser om deltakelse på kompetanseutviklingstiltak tas i felles diskusjon. Det er teammøter hver mandag formiddag, og i disse møtene går de også gjennom kurstilbud, i tillegg til at nye saker fordeles, og aktuelle og pågående saker diskuteres. I tillegg informerer leder om relevante endringer og det er rom for generelle spørsmål. De ansatte sier i intervju at de oppfordres til å delta på både etter- og videreutdanning, og at de har gode muligheter til å delta på slike

¹⁵ Kompetanse- og rekrutteringsplan for pleie- og omsorgstjenesten i Midtre Gauldal. 2009 - 2015

tiltak. De ansatte vil gjerne delta i kompetanseutvikling, og er generelt sett positive til slike tiltak.

Enhetsleder betegner tilbudet av kompetanseutviklingstiltak som varierende. Noen samlinger legges til steder som gjør det kostbart og upraktisk å delta. De ansatte legger vekt på at i tillegg til kurstilbud fra eksterne aktører som Fylkesmann og RBUP, arrangeres det også en del kurs og kompetansehevingstiltak internt i kommunen, blant annet ved at enhetsleder henter inn ekstern kompetanse for veiledning og for å holde internkurs.

Både enhetsleder og ansatte gir uttrykk for at det settes av for lite tid, og at de ikke har rutiner for å dele ny kompetanse og erfaringer fra kurs med de øvrige ansatte. Ansatte viser allikevel til at de etter at de har deltatt på kurs drøfter ny kunnskap og erfaring i enheten. Det legges også vekt på å prøve å få til at minst to medarbeidere skal delta på samme kurs for på denne måten å stimulere til bedre kunnskapsoverføring og bedre nytteeffekt av kursaktivitet. Kompetansen fra videreutdanning brukes godt – og de som har tatt videreutdanning setter i gang tiltak på grunnlag av den nye kompetansen.

3.2.4 Tilgang til lover og forskrifter

Det er av stor betydning at barnevernet har en praksis som sikrer at alle ansatte får med seg relevante endringer i regelverket jfr. forskrift om internkontroll § 4. Barnevernet har god tilgang til lover, forskrifter og veiledere. Regelverksendringer varsles fra fylkesmannen, og leder formidler relevante endringer til de andre enten ved å sende e-post eller ved å ta det opp på de faste mandagsmøtene. Kommunen bruker fast advokat ved saker til barnevernsnemnda. Ansatte betegner samarbeidet som godt, selv om advokaten kan oppleves som utilgjengelig.

3.2.5 Saksbehandlingssystem

For å kunne utføre det daglige arbeidet på en forsvarlig måte, må tjenesten ha tilgang til et hensiktsmessig saksbehandlingssystem som de ansatte behersker. Enheten har innført det nye Familia. I følge de ansatte innehar systemet større elementer av kvalitetssikring enn tidligere, som sikrer at alle forhold ivaretas ved en sak. I oppstartsmøtet med enhetsleder og rådmann blir systemet betegnet som omstendelig, men fornuftig. I forbindelse med innføring av det nye systemet ble det gjennomført tre dager med opplæring. Det blir også lagt vekt på at enhetens sekretær har god kompetanse på systemet, og hjelper de andre medarbeiderne eller formidler kontakt med it-avdelingen. Flere ansatte sier at det er litt vanskelig å håndtere hele systemet, og at de opplever at de trenger mer opplæring i systemet. I følge enhetsleder er det da også planlagt ny internopplæring i systemet snart.

3.3 Revisors vurdering

Intervju og regnskapstall tyder på at barnevernstjenesten har hatt en utvikling hvor det har vært et økende behov for ressurser. KOSTRA-tall viser at Midtre Gauldal kommune har flere barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk enn andre kommuner. I tillegg ser vi en reduksjon i netto driftsutgifter per barn. I følge enhetsleder skyldes dette at barnevernet har satset på enkle forebyggende tiltak. Barnevern er et uforutsigbart område rent økonomisk, og det er viktig at kommunen har et kontinuerlig fokus på den økonomiske utviklingen slik at de nødvendige resurser stilles til rådighet for å drive et forsvarlig barnevern.

Bemanningsmessig har virksomheten er god og sammensatt kompetanse og vi ser at Midtre Gauldal har flere stillinger med fagutdanning enn de vi har sammenlignet med i denne undersøkelsen. De ansatte gir da også uttrykk for at kapasiteten i barnevernet er tilstrekkelig. Samarbeid både internt i virksomheten, men og i enheten totalt, gir etter revisors vurdering gode forutsetninger for å yte en god tjeneste. Revisor merker seg at fagleder har et stort ansvarsområde med mange roller både som fagleder, enhetsleder og saksbehandler.

Barnevernloven gir kommunen ansvar for å sikre at barnevernstjenestens personell får nødvendig opplæring og kompetanseutvikling. Vårt inntrykk er at fagleder skjønner dette ansvaret på en god og forsvarlig måte. Det gjennomføres jevnlig møter der behov og tilbud drøftes, det oppmuntres til deltagelse både på etter- og videreutdanning og man prioriterer deltagelse av flere ansatte per kurs for å stimulere til kunnskapsoverføring og god nytteeffekt av kompetanseutviklingstiltak. Det vises og til at kompetansen fra videreutdanning nyttiggjøres, og at man har en kultur for å drøfte ny kultur i virksomheten. Det er mulig at nytteeffekten kunne bli økt ytterligere ved å sette av mer tid til kunnskapsoverføring og utarbeide rutiner for dette. Det er og en styrke at kommunen selv arrangerer kurs og kompetansehevingstiltak for å gi et bedre tilbud på dette området.

Barnevernloven gir også kommunen ansvar for å sikre at ansatte får tilgang til oppdatert regelverk. Etter vår vurdering sikres dette blant annet gjennom faste møter og ved annen formidling.

For å kunne utføre det daglige arbeidet på en forsvarlig måte, er det viktig at ansatte har tilgang til og behersker et hensiktsmessig saksbehandlingssystem. Det er innført et nytt saksbehandlingssystem i enheten. Systemet betegnes som omstendelig, men fornuftig og innehar større elementer av kvalitetssikring enn tidligere system. Det er gjennomført opplæring i systemet, og en superbruker vurderes som en styrke for de andre ansatte. Allikevel påpeker flere ansatte at de har vanskeligheter med å håndtere systemet, og etter

revisors vurdering er det viktig å prioritere opplæring slik at alle blir trygge på bruken av dette. Det er da også gitt signaler på at ytterligere opplæring skal gjennomføres.

4 Forebyggende arbeid og samarbeid

Dette kapitlet omhandler delproblemstilling 2 om forebyggende arbeid. I all hovedsak har vi fokus på om barnevernstjenesten samarbeider med andre aktører, og om de har gode rutiner for dette samarbeidet.

I forordet til rundskriv "Forebyggende innsats for barn og unge"¹⁶ heter det at "forebygging er en av de viktigste investeringene et samfunn kan gjøre - først og fremst ut fra menneskelige hensyn, men også ut fra et samfunnsøkonomisk perspektiv".

Forebygging innbefatter alt fra det som gjøres for å skape gode og trygge lokalsamfunn til innsats som spesielt retter seg mot å begrense, stanse eller snu en negativ utvikling.¹⁷ En viktig del av det forebyggende arbeidet er samarbeidet mellom barnevernstjenesten og andre som jobber med barn og unge. Forebygging og samarbeid er forankret i en rekke lovverk som gjelder for offentlige og kommunale instanser.

Et godt samarbeid forutsetter at de som jobber med barn og unge har tilstrekkelig kunnskap, blant annet om plikt og adgang til å videreformidle opplysninger.¹⁸ For at samarbeidet skal oppleves meningsfylt og givende, er det avgjørende at de som inngår i samarbeidet har en klar formening om hvorfor de skal samarbeide og nytten av et samarbeid.

Barne- og likestillingsdepartementet har utarbeidet veilederen "Til barnets beste, samarbeid mellom barnehagen og barnevernstjenesten". Der fremgår det blant annet at et tverrfaglig team ved barnehagen kan være et viktig samarbeidstiltak og en arena for å kunne gjennomføre en helhetlig vurdering av et barns behov og omsorgssituasjon. Videre inneholder veilederen noen avklaringer om taushetspliktens betydning for samarbeidet. Det anbefales å etablere muligheten for å drøfte saker anonymt, blant annet når de ansatte i barnehagen trenger:

- råd om hvordan de best skal ta opp sin bekymring med foreldrene

¹⁶ Se Rundskriv Q-16/2007, Forebyggende innsats for barn og unge.

¹⁷ Se Rundskriv Q-16/2007 side 3.

¹⁸ Se Rundskriv Q-16/2007 side 7.

- hjelp til å konkretisere en bekymring eller utformingen av innholdet i en melding
- hjelp til å avklare om foreldrene bør eller ikke bør kjenne til meldingen før den sendes
- informasjon om hva barnevernstjenesten kan bidra med, og hvordan arbeidsprosessene er etter mottatt melding.

4.1 Revisjonskriterier

Her følger en redegjøring for de reglene som regulerer kommunens ansvar for det forebyggende arbeidet og barnevernets plikt og mulighet til å samarbeide med andre.

Kommunen har et totalansvar for å sikre alle barn trygge og gode oppvekstvilkår, og det er viktig at dette ansvaret er forankret på høyt nivå. Barnevernloven bestemmer at kommunen skal følge nøye med i de forhold barn lever under og finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer.¹⁹ I rundskrivet Q-16/2007 side 4 heter det at den forebyggende virksomheten må forankres på øverste politiske og administrative nivå, og at kommunene må ha en helhetlig tilnærming til den forebyggende virksomheten.

En viktig del av denne forebyggende virksomheten er å sikre at den kommunale barnevernstjenesten samarbeider med andre som jobber tett på barn og unge i kommunen. Barneverntjenesten har derfor plikt til å medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer²⁰.

Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt etter barnevernloven. Som ledd i disse oppgavene skal barneverntjenesten gi uttalelser og råd, og delta i den kommunale og fylkeskommunale planleggingsvirksomhet og i de samarbeidsorganer som blir opprettet.²¹ For å sikre et godt samarbeid er det viktig at det etableres systemer og strukturer som synliggjør hvordan samarbeidet skal foregå.

Et godt samarbeid forutsetter også at de som jobber med barn og unge har tilstrekkelig kunnskap om plikten og adgangen til å videreformidle opplysninger til barnevernet, og at de deler informasjon i tråd med dette. Ansatte i barnehager, skoler og på helsestasjon har alle plikt til å være oppmerksomme på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernet, og melde fra

¹⁹ Barnevernloven § 3-1

²⁰ Barnevernloven § 3-2 første ledd

²¹ Barnevernloven § 3-2 andre ledd

til barnevernet om de mistenker at barn er utsatt for omsorgssvikt.²² Barnevernet har på sin side plikt til å dele informasjon i visse, begrensede tilfeller. Det gjelder blant annet når en av samarbeidspartnerne (som en skole eller en barnehage) sender bekymringsmelding til barnevernet. Da skal barnevernet gi en tilbakemelding om at meldingen er mottatt, med informasjon om de undersøker saken videre.²³ Hvis barnevernet gjennomfører en slik undersøkelse, skal den som har sendt meldingen også få en tilbakemelding når undersøkelsen er avsluttet. Der skal det stå om undersøkelsen er henlagt eller om barnevernet jobber videre med saken. Barnevernet har i utgangspunktet taushetsplikt om det videre innholdet i saken, og kan i utgangspunktet ikke gi informasjon om hva slags tiltak som settes inn, eller om hvordan saken utvikler seg videre.²⁴ Dette gjelder likevel ikke hvis det er nødvendig for samarbeidspartneren å få kjennskap til denne aktuelle informasjonen. Praksis i dag er at det skal mye til før det anses som nødvendig å få informasjon – det er for eksempel ikke nok at en barnehageansatt gjerne skulle ha visst hva som foregikk i barnets hjem.²⁵

En erfaring fra tidligere forvaltningsrevisjoner innen barnevernsområdet er at andre som jobber tett på barn i kommunen, savner mer informasjon fra barnevernet om hvordan barnevernsakene utvikler seg.

Barnevernets taushetsplikt gjelder all informasjon om barnevernsakene, og er derfor i utgangspunktet til hinder for at barnevernet kan dele slik informasjon. Det finnes likevel løsninger som gjør at barnevernet kan gi informasjon til samarbeidspartnerne. Det ene er at taushetsplikten faller bort hvis foreldre samtykker til at barnevernet kan gi informasjonen videre.²⁶ Med samtykke fra foreldre kan barnevernet altså drøfte saker med samarbeidspartnere, og dele informasjon i den utstrekning foreldrene har samtykket til det. Det andre er at barnevernet og samarbeidspartnerne kan drøfte sakene anonymt – altså uten at de røper hvem saken dreier seg om eller annen taushetsbelagt informasjon.²⁷ Slike anonyme drøftinger kan komme til stor nytte i ulike samarbeidsforum, som tverrfaglig team

²² Se barnevernloven § 6-4 andre ledd, barnehageloven § 22, opplæringsloven § 15-3, og helsepersonelloven § 33.

²³ Barnevernloven § 6-7a, jf. § 6-4 andre ledd

²⁴ Barnevernloven § 6-7

²⁵ Jf. fvl. § 13 b første ledd nr 5 jfr. bvl. 6-7 tredje ledd.

²⁶ Jf. fvl. § 13 a nr 1

²⁷ Jf. fvl. § 13 a nr 2

eller ressursteam, og være viktige bidrag til at samarbeidspartnerne lærer å forstå hvordan de andre jobber.

I denne undersøkelsen vil vi vurdere samarbeidet mellom barnevernet og samarbeidspartnerne (skole, barnehage, helsestasjon, PPT og politi) opp mot dette bakteppet.

4.2 Data

Vi har hatt fokus på samarbeid med barnehager, skoler, oppvekstsentre, PPT, helsestasjon og politiet. Vi har hentet inn data fra representanter fra alle disse aktørene i tillegg til informasjon fra ansatte i barnevernet.

Vi har følgende fokus og struktur på dette kapitlet:

- Forebyggende arbeid generelt i barnevernstjenesten
- Samarbeid:
 - Om barnevernet samarbeider med andre der dette kan bidra til å løse barnevernets oppgaver etter loven
 - Om barnevernet gir tilbakemelding til melder
 - Om samarbeidspartnere har anledning til å drøfte saker anonymt
 - Terskel for å ta kontakt, tilgjengelighet og samarbeid.

4.2.1 Forebyggende arbeid generelt i barnevernstjenesten.

Fagleder barnevern sier i intervju at rådmannsnivået har fokus på forebyggende arbeid, og barnevernleder opplever at hun får aksept for sine synspunkter og prioriteringer hos rådmannen. I følge ansatte i barnevernstjenesten er det et sterkt fokus på forebyggende arbeid i kommunen, og særlig i enheten *Helse og familie*. De viser til at det viktig å komme tidlig inn i saker og sette inn tiltak så tidlig som mulig for å hjelpe barn å mestre den hverdagen de er i. Barnevernet er bevisst på å bygge tillitsforhold med familiene, og i følge ansatte, får de mye igjen for det. Slik tillit bygges blant annet ved å ha lav terskel for å sette inn enkle tiltak som leksehjelp. De viser til at det er etablert flere ulike grupper som ledd i det forebyggende arbeidet. Eksempel på dette er foreldreveiledningskurs hvor informasjon går til alle foreldre med barn mellom 3 og 8 år. Videre er det etablert grupper for barn med skilte foreldre, og kommunen har iverksatt et prosjekt om tidlig intervensjon: *Fra magesfølelse til handling – Tidlig innstas*, der flere faggrupper er representert og hvor ressursteam skal være

en del av fokusområdet. Begge de to sistnevnte prosjektene er delfinansiert av statlige midler.²⁸

Kommunen deltar i fylkesmannens barnevernnettverk, som satser på nettverk for familieråd, og på dette området har Midtre Gauldal vært ivrige deltagere. Kommunen har da også satset mye på familieråd, et tiltak som oppleves som nyttig.

Ledende helsesøster nyanserer bildet vedrørende opplevelser av tidlig innsats fra barnevernets side. Hun gir uttrykk for at det er en utfordring i kommunen at de har få lavterskeltilbud for familier som sliter med enkle, praktiske problemer i hverdagen. Eksempelvis det som tidligere ble benevnt som husmorvikar. Det er barnevernet som bevilger midler til veiledning og hjelp i hjemmet, støttekontakt og avlastning og helsestasjon sin erfaring er at foreldre kvier seg for å ta imot slike tilbud når de forstår at det betyr at barnevernet blir involvert.

Ansatte i barnevernet viser og til at enheten samarbeider med andre aktører som ledd i det forebyggende arbeidet, og at det er sjelden at barneverntjenesten er involvert i en sak, uten at noen andre virksomheter også er det. Det er mye kontakt med andre enheter, særlig skole og Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) både generelt og i konkrete saker. Barnevernet prøver å senke terskelen for å ta kontakt med barnevernet både gjennom ressursteam og ved å informere om seg selv ved delta på foreldremøter og personalmøter. I følge ansatte og fagleder barnevern burde barnevernet ideelt sett hatt informasjonsmøter for alle ansatte i alle skoler og barnehager, men det er vanskelig å finne tid til å gjennomføre alle disse møtene – både for barnevernet og for skolene og barnehagene. I den grad de får til å gjennomføre slike møter, oppleves de i følge de ansatte i barnevernet som nyttige. Dette bekreftes også av enhetsledere ved skoler der dette har vært gjennomført. Barnevernet informerer også i skolenettverk, der alle skolelederne sitter. Her er det i følge fagleder barnevern en utfordring at informasjonen kan stoppe på ledernivå.

Det konkrete samarbeid både med skoler og barnehager og med de andre virksomhetene i kommunen både på generelt plan og med konkrete saker betegnes av fagleder barnevern som godt. Dette bekreftes av barnevernets samarbeidspartnere i kommunen. Vi vil utdype dette samarbeidet og ulike samarbeidsfora litt senere i dette kapitlet.

²⁸ I brev fra Fylkesmannen datert den 9.8.2011 vedrørende tildeling av skjønnsmidler, vises det til at Midtre Gauldal har fått tildeling av midler til disse prosjektene

Som et ledd i det forebyggende arbeidet kan og brukerundersøkelser være et bidrag ved at det kan gi kunnskap om nytte og effekt av tiltak. Kommunen har gjennomført brukerundersøkelser på barnevernområdet, med standardundersøkelsen fra Bedre kommune. Svarprosenten var liten, ca. 12 %, og fagleder skal prøve å gjennomføre en ny undersøkelse. Undersøkelsene sendes ut til alle som har hatt hjelpetiltak i løpet av året.

4.2.2 Samarbeid

De ansatte jobber stort sett hver for seg på saker, men de gir uttrykk for at det er mye diskusjon med kollegaer underveis. Alt arbeid registreres i saksbehandlingssystemet, slik at det er enkelt å ta over andres saker ved permisjoner og lignende. I følge de ansatte i barnevernet er det lav terskel for å drøfte ting uformelt innad i enheten og de har mye løpende samarbeid både gjennom fast møtestruktur og uformell kontakt, med de andre virksomhetene som de deler lokaler med (dette utdypes seinere i dette kapitlet). Som vi har vist til tidligere, er blant annet faste mandagsmøter et forum for informasjons- og erfaringsutveksling.

4.2.2.1 Samarbeidsfora

Nedenfor presenterer vi ulike samarbeidsfora i kommunen hvor barnevernet har en rolle:

- *Koordinerende team:* Teamet ledes av ledende helsesøster og det er lederne for virksomhetene i enheten (barnevern, PPT, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, psykiatritjenesten, og barnevern) som møtes i koordinerende team. I dette teamet drøfter de faglige problemstillinger og konkrete saker der flere av virksomhetene er involvert. Teamet har møter hver 14. dag. Målet med møtene er å fange opp saker og avklare ansvaret for videre oppfølging så tidlig som mulig. Alle henvisninger til BUP skal drøftes i koordinerende team, for på den måten å få en samlet kartlegging av hva kommunen har gjort i den aktuelle saken. Koordinerende team har to årlige møter med BUP, der de drøfter både konkrete saker og forhold på systemnivå. Koordinerende team har nå invitert seg på et møte med skoler og barnehager for å informere mer om nytten av ressursteam og prøve å få dem i gang igjen. Koordinerende team koordinerer arbeidet med Individuell plan (IP)²⁹ på overordnet nivå. Ledende helsesøster fordeler planer for alle under 18 år.
- *Ansvarsgruppemøter:* I enkeltsaker der flere parter er involvert, er det samarbeid i ansvarsgrupper. Arbeidet med Individuell plan (IP) ligger til ansvarsgruppene, som

²⁹ Individuell plan skal utarbeides for alle barn som får tjenester fra mer enn en virksomhet. For barn under omsorg kalles planene omsorgsplan.

fordeler informasjon og ansvar slik at foreldrene har en person å forholde seg til. Det er den tjenesten som først har kontakt med bruker, som skal informere om IP. Bruker har innvirkning på hvem som blir koordinator for planen.

- *Virksomhetsledermøter:* Ledes av enhetsleder familie og helse.
- *Veiledningstimer med familievernkontoret:* Enhetene ved helse- og familie møtes fast til veiledningstimer med familievernkontoret. I disse møtene drøftes saker tverrfaglig. I tillegg er det faste brukermøter to ganger per år.
- *Tverretattlig samarbeid på SLT:* I dette samarbeidet deltar enhet Familie og helse, politi og skoler. Dette er et fora som aktiviseres ved behov der målet er felles tiltak opp mot enkeltpersoner eller grupper.
- *Politiråd:* Bredt sammensatt råd som består av lennsmann, ordfører, rådmann, enhetsledere og rektorer på ungdomsskole, barneskoler, og videregående skole, ungdomsrepresentant og frivilighetssentral. Politirådet møtes fire ganger i året og har fokus på ulike tema. Det hentes og inn kompetanse for faglig påfyll, utfordringer diskuteres og det blir enighet om felles tiltak både av mer generell karakter og i enkelttilfeller. Barnevernleder deltar i politiråd.
- *Enhetsledermøter:* Møter hvor alle enhetslederne i kommunen møtes
- *Ressursteam:* Ressursteam ble etablert i 2005. I ressursteam møter barnevernet, skole, barnehagene, PPT, helsestasjon og psykiatri. I følge fagleder barnevern er det vedtatt politisk at det skal være fire årlige møter i ressursteam for alle skoler og barnehager. Det er faste team for hver skole og hver barnehage. Den enkelte skolen og barnehage har ansvar for å kalle inn til møtene. Hensikten med teamet er å drøfte utfordringer i hhv. skole og barnehage og dra nytte av den samlede fagkompetansen i teamet. I ressursteamet drøfter man forhold knyttet til konkrete saker/barn enten anonymt eller med samtykke, og man diskuterer også mer overordnede tema. I følge fagleder barnevern fungerte ressursteamene godt tidligere, men per i dag fungerer ikke alle disse like tilfredsstillende. Barnevernet prøver å oppfordre enhetslederne til å bruke dette foraet fordi de ser at der teamet ikke brukes, venter de i større grad med å ta kontakt til det haster. Ansatte i barnevernet sier i intervju at tidligere resulterte møtene nesten alltid i en melding eller en sak fra skolen. Fra barnevernets side oppleves teamene som nyttige, og de gir uttrykk for at det er synd og bekymringsfullt at dette ikke fungerer lenger. Barnevernets inntrykk er og at de som bruker ordningen er veldig godt fornøyd med den. I intervju bekrefter både leder PPT, ledende helsesøster og enhetsledere fra skoler og barnehager at teamene fungerer i varierende grad helt fra ikke-eksisterende ressursteam til ressursteam som fungerer godt. De som ikke bruker ressursteam begrunner dette med at de allerede har de kanalene de trenger for å kontakte barnevernet og diskutere saker, og at de kontakter barnevernet ved behov. Andre sier at det er vanskelig å

komme på saker der teamet kan være nyttig. Videre at det handler om prioritering, og at det er vanskelig å finne tid til å prioritere alt. Andre viser til at de ikke har opplevd noen god effekt av teamene. I følge leder PPT virker det som om rektorene og styrerne synes det er vanskelig å finne ut hvordan de skal bruke teamene. Leder for koordinerende team har gått ut til skoler og barnehager med føringer for hvor mange møter det skal være osv – men i det siste har ikke dette blitt fulgt opp fordi teamene ikke fungerer. I følge enhetsleder PPT kan en løsning være å høre mer med skolene om hvordan de selv ser for seg at ressursteam kan fungere, og at en utfordring kan være at virksomhetslederne har klare hensikter for hvordan teamene skal fungere, men at forståelsen ikke er klar blant de ansatte i faggruppene.

De som opplever teamene som nyttige, legger blant annet vekt på at de får god veiledning fra barnevernet, og at teamet oppleves som nyttige og at de er veldig glad for at barnevern er representert i ressursteam.

Noen av de vi har intervjuet trekker fram at det er et fokus på å få ressursteamene til å fungere bedre blant annet gjennom prosjektet «Fra magefølelse til handling» som vi viste til tidligere i dette kapitlet. I følge en enhetsleder i en barnehage er et av målene at ansatte skal bli flinkere til å tørre å snakke om saker der det kan være aktuelt å involvere barnevernet. De jobber derfor for å få etablert en kultur der det er naturlig å drøfte forhold som kan oppleves som vanskelige.

4.2.2.2 Tilbakemelding på sakene

Når skolen, barnehagen, PPT eller helsestasjonen går til det steget å sende bekymringsmelding til barnevernet, skal de få tilbakemelding på at meldingen er mottatt, med informasjon om hva barnevernet gjør videre med saken. I følge fagleder barnevern gir barnevernet tilbakemelding til melder i tråd med loven, og de prøver å legge ved et tidsperspektiv for det videre arbeidet med saken. I tillegg har barnevernet samarbeidsmøter underveis der det informeres om utviklingen i saken. Saksbehandlingssystemet er med på å sikre at tilbakemelding gis, og varsler når dette ikke er gjennomført. I de tilfellene de har sendt meldinger til barnevernet bekrefter de fleste av de vi har intervjuet at de har fått tilbakemelding på mottatt melding

Som nevnt er en erfaring fra forvaltningsrevisjon i andre kommuner at samarbeidspartnere ønsker seg mer informasjon om hva barnevernet gjør i barnevernssakene. Ansatte i barnevernet i Midtre Gauldal gir også uttrykk for at noen av samarbeidspartnerne nok kan savne flere og bedre tilbakemeldinger på hvordan sakene utvikler seg. Det stemmer med de

opplysningene vi har fått både fra enhetsledere i skole og barnehage, og fra PPT og helsestasjon. Det blir gitt uttrykk for at de får svar og god informasjon om sakene når de selv tar kontakt for å høre etter hvordan det går. Ift om barnevernet selv tar initiativ til å gi informasjon om utvikling i sakene, er opplevelsene blant samarbeidspartnerne noe mer varierende, og noen peker på at dette varierer fra saksbehandler til saksbehandler. Noen viser til at de får god informasjon om utvikling i saker gjennom møter eller via telefon. At barnevernet forklarer hvor saken står og hvilke prosesser de venter på, oppleves som positivt. Det vises og til at barnevernet oppfordrer til å ta kontakt dersom noen lurer på noe, men det blir gitt uttrykk for at et bedre system, som sikrer at informasjonen enklere kommer tilbake til den som har henvist, kunne ha bedret denne situasjon. Andre viser til at de får lite informasjon om hva som skjer, noe som kan skape bekymringer og utrygghet for hvordan det enkelte barn er ivaretatt. De fremhever at det er godt å få tilbakemelding om utvikling i sakene og understreker at barnevernet kan ha gode grunner til hvordan og hvorfor de gjør ting, men at de ofte savner svar på hvorfor, noe som skaper utrygghet.

4.2.2.3 Anonymitet

I følge fagleder barnevern har alle anledninger til å drøfte saker anonymt, også i ressursteam eller per telefon. I intervju bekrefter enhetsledere for skoler og barnehager, PPT, helsestasjon og lensmann dette. Flere av de vi har intervjuet påpeker at det kan være en utfordring at barnevernet ofte kan identifisere den som egentlig skal være anonym. Det kan blant annet være en av konsekvensene av et lite og gjennomskiktig miljø. Dette kan heve terskelen for å drøfte saker med barnevernet. Hvis saken er alvorlig nok, sier barnevernleder fra om at den som tar kontakt må levere bekymringsmelding. Da kan barnevernet involvere seg i saken, uten at den har brutt forutsetningen om anonymitet.

4.2.2.4 Terskel for å ta kontakt, tilgjengelighet og samarbeid.

I følge ansatte i barnevernet er skoler og barnehagene flinke til å ta kontakt i konkrete saker, men at de kan ha en viss terskel på et tidlig stadium. Alle utenfor barnevernet som vi har intervjuet sier at terskelen for å ta opp og drøfte saker med barnevernet er lav. Fra enhetslederens side blir det lagt vekt på terskelen er redusert i løpet av de siste årene, og at det skyldes at de i løpet av de siste årene har kommet nærmere barnevernet. Kontakten med barnevernet fremmes og ved at PPT og barnevern jobber tett sammen slik at informasjonen flyter godt mellom alle samarbeidspartnerne. Det vises til at samarbeidet både er formelt og uformelt, og både av spesifikk og generell karakter. De sier videre at de får veiledning fra barnevernet og også at barnevernet arrangerer kurs hvor ansatte i skoler og barnehager deltar. Det blir fra samarbeidsaktørene påpekt at barnevernstjenesten jobber aktivt for å ha tett samarbeid, og det vises til at det er stor åpenhet i samarbeidet og god kontakt. Samtidig

så kommer det fram at det vært en oppfatning av at de må være sikre på at en sak er alvorlig før de kontakter barnevernet. Den oppfatningen henger fremdeles igjen hos noen. Det oppleves noen ganger som enklere å ta kontakt med PPT eller helsesøstera; blant annet fordi det føles mindre «skummelt», ikke minst for foreldrene, og ved at tett kontakt og samarbeid på tvers fører til flere kanaler inn mot barnevernet. Det blir lagt vekt på at det oppleves som uproblematisk å ta kontakt med barnevernet og at de oppleves som tilgjengelige. Det vises til at barnevernet forklarer hvordan de jobber med sakene, at de er åpne for innspill og at andre aktører opplever å få aksept for sine synspunkter selv om de kan være uenige.

Det varierer i tilbakemeldingene vi har fått på spørsmålet om de har fått informasjon om hvordan barnevernet jobber. Noen har fått slik informasjon, andre ikke, og noen kjenner til barnevernets måte å arbeide på etter mange års samarbeid med barnevernet.

Alle de vi har intervjuet viser til at de har tillit til barnevernet i kommunen.

Samarbeid med PPT og helsestasjon spesifikt

Barnevernet har mye løpende kontakt og uformelt samarbeid med de andre virksomhetene som de er organisert i samme enhet med. I tillegg har de, som vi har beskrevet tidligere i dette kapitlet, flere fora for formelt samarbeid. I fagmøter vedrørende enkeltsaker kan personer fra helse og familie delta, men også representanter fra skole og barnehager.

PPT sier at det hender at de melder selv, men vel så ofte veileder de skoler og barnehager i hvordan de skal sende melding. Før dette veileder de om hvordan de kan involvere foreldre, og sammen med foreldrene se om saken kan løses uten å involvere barnevernet. Det er først når de har jobbet mye med skolene for å hjelpe dem til å styrke foreldrene, og dette ikke gir gode nok resultater, at de selv vurderer å sende melding til barnevernet.

Også helsestasjon sier at foreldre kan ha en viss terskel for å involvere barnevernet. Derfor prøver de å invitere foreldre til et møte med barnevernet der helsestasjon også deltar, slik at det skal bli mindre «skummelt» enn å møte barnevernet alene. De sier at de vet at barnevernet er bevisst disse utfordringene, og at de prøver å «ufarliggjøre» seg og senke terskelen for at foreldre og samarbeidspartnere skal ta kontakt. Dette er et av målene med ressursteamene.

Samarbeid med politiet spesifikt

I tillegg til de formelle samarbeidsfora, som vi har vist til tidligere i dette kapitlet, samarbeider politiet og barnevernet og på enkeltsaker og har uformelle møter og samtaler ved behov. Både i følge de ansatte i barnevernet og lensmann samarbeider politiet og barnevernet godt,

og fra politiets side betegnes samarbeidet som “ryddig med en tett og god dialog”. I følge lensmann kjenner politiet og barnevernet godt til hverandre, hvem som gjør hva, organisering med mer og “stor kunnskap både hos barnevernet og hos politiet gjør at de i felleskap oppnår gode resultat”. Politiet oppleves, i følge ansatte i barnevernet, som tilgjengelige., men de påpeker likevel at politiet kommer sent med tilbakemeldinger til barnevernet, noe som kan gjøre det vanskelig å overholde barnevernlovens frister.

Akuttberedskap

Midtre Gauldal har ikke barnevernvakt, men oversikt over ansatte er sendt inn til alarmsentralen for barn og unge, bufetat, politi og legevakt. Det er frivillig for ansatte å stå på lista, men alle ansatte ved barneverntjenesten har beredskapsvakt ved turnus. Politi, legevakt og andre kontakter barnevernleder hvis det oppstår noe, og barnevernleder kan eventuelt kontakte andre ansatte hvis det er behov for det. I praksis er det nesten bare barnevernleder som har rykket ut i slike situasjoner. I følge ansatte i barnevernet er det generelt sett få akuttsaker, og problemet oppleves som lite. Dette inntrykket bekreftes av flere andre vi har intervjuet. I følge politiet er det svakheter ved dagens system. Med en beredskapsenhet i Trondheim som skal styre hele politidistrikte, kan det være vanskelig å vite hvem man skal ringe til. Når det skjer hendelser i områder hvor vaktstyrken ikke har lokalkunnskap tar de direkte kontakt med lensmann med lokalkunnskap som videreformidler beskjeder. Vaktcentralen har etterspurt beredskapsliste, og politiet sier de ikke har andre enn enhetsleder å ringe til.

Kommunen har vurdert samarbeid med Melhus, men ved at behovet for en slik ordning er så lite, ble ikke samarbeidet vurdert som hensiktsmessig. I intervju med noen samarbeidsaktører kommer det fram usikkerhet om hvorvidt alle som bør vite det, er klar over at man faktisk kan ringe barnevernsleder i akutte situasjoner.

Samarbeid med bufetat

En del av det kommunale barnevernets oppgaver er å godkjenne fosterhjem og føre tilsyn med fosterhjem³⁰.

I intervju kommer det frem at et har vært et problem at barnevernet ikke har fått beskjed når Trondheim kommune plasserer nye barn i kommunen. I intervju blir det vist til at det ofte er skolen som har underrettet dem – lenge etter at barna har kommet til kommunen. Presset på fosterhjem og beredskapshjem er stort, fordi kommunen, i følge fagleder barnevern, er

³⁰ Tilsynsplikten følger av fosterhjemsforskriftens §§ 7 til 9

attraktiv for begge deler. Kommunen skal egentlig godkjenne alle plasseringer, men det hender at kommunen får beskjed så sent – etter at barna har flyttet inn – at det i realiteten er vanskelig å komme med innvendinger. Kommunen har i praksis ikke oversikt over hvor mange barn som er plassert innen kommunens grenser til enhver tid. Dette utgjør en stor utfordring for barneverntjenesten, men også for skolene i kommunen.

Samarbeidet med bufetat for de andre kommunene fungerer bedre. De gir stort sett beskjed når det kommer plasseringer i kommunen.

4.3 Revisors vurdering

En plikt til å gi tilbakemelding i nærmere angitte tilfeller ble lovfestet gjennom vedtakelsen av bvl. § 6-7 bokstav a. Barnevernstjenesten skal gi tilbakemelding om at meldingen er mottatt og at saken blir behandlet i overensstemmelse med bestemmelsene i barnevernsloven.

Hvor deling av informasjon skal skje i samarbeidsforum, eksempelvis tverrfaglig team, må barnevernstjenesten som utgangspunkt legge frem saken anonymt jfr. fvl. § 13 a nr 2. Det kan også innhentes samtykke fra dem saken gjelder, jfr. fvl. § 13 a nr 1.

I rundskrivet Q-16/2007 side 4 heter det at den forebyggende virksomheten må forankres på øverste administrative nivå, og at kommunene må ha en helhetlig tilnærming for den forebyggende virksomheten. En viktig del av forebyggende virksomhet er å sikre at den kommunale barnevernstjenesten samarbeider med andre som jobber tett på barn og unge i kommunen.

Revisors hovedinntrykk er at barnevernet i Midtre Gauldal har fokus på det forebyggende arbeidet. Fagleder barnevern viser til fokus på forebyggende arbeid fra rådmannsnivået, og aksept for sine synspunkter og prioriteringer hos rådmannen. Det er også etablert et sett av samarbeidsfora på ulike nivå som til sammen er med å ivareta en helhetlig tilnærming. At kommunen også prioriterer brukerundersøkelser for på denne måten å innhente erfaringer fra brukerne av tjenesten, kan også sees på som et ledd i det forebyggende arbeidet. Det er sterkt fokus på å komme tidlig inn i saker og sette inn tiltak så tidlig som mulig. Som vi viste tidligere i rapporten har Midtre Gauldal hatt en nedgang i netto driftsutgifter per barn og er på et lavere nivå på enn flere andre kommuner. Dette kan indikere at kommunen bevisst prøver å komme tidlig inn i saker og forebygge.

En viktig del av forebyggende virksomhet er å sikre at den kommunale barnevernstjenesten samarbeider med andre som jobber tett på barn og unge i kommunen. Revisor oppfatter

samarbeidet både internt i egen enhet og med andre kommunale samarbeidspartnere, som god. Samarbeidspartnere tegner et bilde av en tilgjengelig barnevernstjeneste som bidrar aktivt til et tett samarbeid. Terskelen for å ta opp saker og diskutere disse med barnevernet er lav, og samarbeidet er av både formell og uformell karakter. På generelt grunnlag er revisors vurdering at barnevernstjenesten oppfyller barnevernslovens krav til samarbeid med andre. Noen av de vi har intervjuet påpeker imidlertid at de ikke har fått informasjon om hvordan barnevernet jobber. En styrking på dette området ville muligens kunne bidra til å senke terskelen for å ta kontakt ytterligere.

Barnevernet deltar i flere fora med fokus på samarbeid som samlet sett er med på å senke terskelen for å ta kontakt med barnevernet og bidra til økt samarbeid. Ressursteam ser for revisor ut til å være et hensiktsmessig fora i så måte. Ikke alle disse fungerer etter hensikten, Det er den enkelte skole og barnehage som har ansvar for å kalle inn til møtene, og etter revisors vurdering er det viktig at barnevernet som en av flere aktører bestreber seg på å få ressursteamene til å fungere etter hensikten.

En plikt til å gi tilbakemelding i nærmere angitte tilfeller ble lovfestet gjennom vedtakelsen av bvl. § 6-7 bokstav a. Barnevernstjenesten skal gi tilbakemelding om at meldingen er mottatt og at saken blir behandlet i overensstemmelse med bestemmelsene i barnevernsloven. Barnevernet gir, etter det revisor erfarer, tilbakemelding på mottatt melding.

Andre myndigheter kan ha en plikt til å gi opplysninger til barnevernet, men hvor de ikke har noen korresponderende rett på informasjon fra barnevernet i saken. Dette innebærer at barnevernet ikke nødvendigvis har noen opplysningsrett eller plikt ovenfor andre myndigheter som på sin side har opplysningsplikt ovenfor barnevernet. Et godt samarbeid forutsetter også at de som jobber med barn og unge har tilstrekkelig kunnskap om plikten og adgangen til å viderefordre opplysninger til barnevernet.³¹ Undersøkelsen kan tyde på at enkelte samarbeidspartnere forventer å få mer informasjon om utvikling av saker enn det barnevernet gir. Revisor har ikke innhentet data om dette skyldes regler om taushetsplikt som barnevernet må forholde seg til, eller ikke. At barnevernet i stor grad informerer i de tilfellene hvor samarbeidspartnerne ber om ytterligere informasjon, kan tyde på at det ikke er tilfelle. Det er allikevel viktig å påpeke at barnevernet er underlagt streng taushetsplikt og at det derfor er viktig med informasjon til samarbeidspartnerne om hva de faktisk kan forvente av informasjon. Dette for at det ikke blir et gap mellom hva man kan forvente å få og hva som faktisk er mulig å gi av informasjon

³¹ Se rundskriv Q-16/2007 side 7.

Etter revisors vurdering håndterer barnevernet muligheter for å drøfte saker anonymt på en ryddig måte.

En del av det kommunale barnevernets oppgaver er å godkjenne fosterhjem og føre tilsyn med fosterhjem. I intervju med kommunens ansatte kommer det fram at grunnet manglende meldinger fra andre aktører utenfor kommunen, er det en utfordring for barnevernet å følge opp dette kravet i noen saker. Revisor har ikke innhentet data fra Buf-etat og Trondheim kommune vedrørende dette forholdet, men ønsker å påpeke på generelt grunnlag at det er viktig at dette samarbeidet fungerer godt.

Informasjon tyder på at tilgjengeligheten til barnevernet utenfor arbeidstid har fungert så langt, og det hviler ingen plikt på kommunene om å ha akuttberedskap. Revisor ønsker allikevel å påpeke at det kan være viktig å sikre at alle involverte aktører har nødvendig kontaktinformasjon ved en akuttsituasjon. Om dagens beredskap er tilstrekkelig for framtidige behov, har ikke revisor tatt stilling til.

5 Evaluering og vurdering av virkningen av hjelpetiltak

I dette kapitlet skal vi se på om barnevernet i Midtre Gauldal har rutiner for å vurdere og evaluere virkningen av hjelpetiltak som iverksettes. Dette er tema i problemstilling 3.

5.1 Revisjonskriterier

Det er en lovfestet plikt for barnevernstjenesten til å følge opp og evaluere at virkningen av hjelpetiltak som igangsettes følger av bvl. § 4-5. Barnevernstjenesten skal følge nøye med på hvordan det går med barnet og foreldrene, og vurdere om hjelpen er tjenelig, eventuelt om det er nødvendig med nye tiltak jfr. bvl. § 4-5. Gjennom denne plikten sikres en systematisk og jevnlig vurdering av barnets og familiens situasjon. For å kunne ivareta denne plikten må barnevernstjenesten ha god kunnskap om familiene. Dette har således en side til samarbeid med andre aktører.

Hjelpetiltakene beskrives i tiltaksplanen³². Gjennom en evaluering av tiltaksplanen vil hjelpetiltakene bli vurdert.

³² Tiltaksplanene består av en situasjonsbeskrivelse, målbeskrivelse, tiltaksbeskrivelse, tidsperspektiv, og evaluering.

Revisor vil derfor se om barnevernstjenesten har prosedyrer som sikrer systematisk evaluering av om hjelpen er tjenelig og om det eventuelt er nødvendig med nye tiltak.

Revisor vil i undersøkelsen se på følgende:

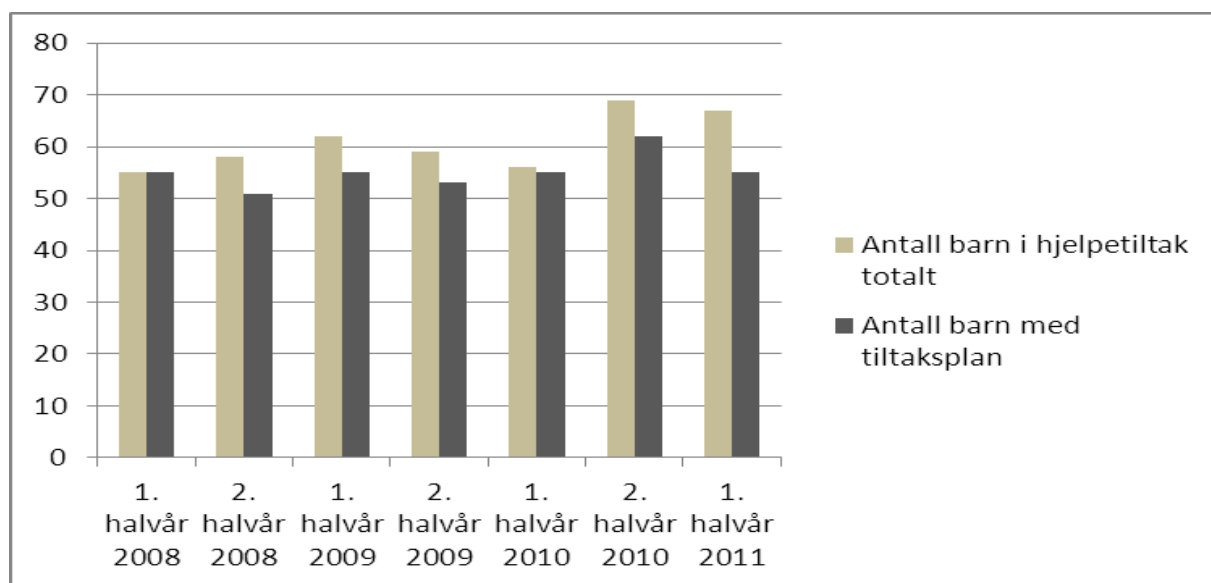
- ✓ Om det utarbeides tiltaksplaner i alle saker med hjelpetiltak som regelverket forutsetter.
- ✓ Om barnevernstjenesten vurderer om hjelpetiltakene er tjenelige og om det er nødvendig med nye tiltak.

5.2 Data

Her følger resultat fra intervju med fagleder og ansatte i barnevernet, sammen med data fra Barne- og likestillingsdepartementet.

Barnevernstjenesten bruker mal for tiltaksplaner. I følge fagleder fulgte malen med saksbehandlingssystemet. Den fungerer godt og oppleves, i følge ansatte, som fleksibel. Den inneholder alle relevante punkter som bør være med og er egnet til å ivareta de individuelle sidene ved hver sak.

Figur 6. Antall hjelpetiltak med tiltaksplaner for perioden 1. halvår 2008 til og med 1. halvår 2011.

Kilde: Rapporteringstall fra Barne- og likestillingsdepartementet.

Tabellen viser at det i perioden 1. halvår 2008 til og med 1. halvår 2011 ikke var registrert tiltaksplaner i alle saker med hjelpetiltak. I følge fagleder skyldes færre tiltaksplaner enn tiltak at det er lav terskel for hva som kalles tiltak i kommunen, og at det ikke prioriteres å lage planer for de enkleste tiltakene. Et eksempel på dette er plass på musikkskolen. De ansatte sier det samme; at ikke alle saker trenger tiltaksplan, og at nytteverdien av planene i disse tilfellene oppleves som varierende. I følge de ansatte brukes ikke tiltaksplanene aktivt av alle som verktøy i arbeidet med konkrete saker. Det oppleves i stor grad som et dokument som må utarbeides, men som først og fremst har verdi som dokumentasjon. Noen er viktige – som der det er sentralt at foreldre forstår hensikten med et tiltak. Samtidig påpekes det at planene tvinger de ansatte til å begrunne valget, og at de dermed innebærer en viktig bevisstgjøring. De påpeker også at tiltaksplanene er nyttige når andre saksbehandlere skal ta over saker, og må sette seg inn i sakene.

I følge ansatte kan manglende tiltaksplaner også skyldes manglende kjennskap til, og feilregistrering i saksbehandlingssystemet; at det er opprettet tiltaksplaner, men at dette ikke er registrert i Familia. Barnevernleder mener det ikke er saksbehandlingssystemet sin skyld at det rapporteres om for lite planer, men rett og slett at det ikke blir prioritert – og da særlig fra leders side. Det er en utfordring at barnevernleder behandler mange saker selv, og håndterer mange ulike forespørsler samtidig. Da kan det i følge leder bli vanskelig å prioritere å fylle ut tiltaksplaner.

I følge fagleder har barnevernet system for å evaluere tiltak, og slik evaluering gjøres i nesten alle saker. Det skjer minst på årlig basis. Evalueringen skjer i journalnotat, og huskelista i Familia etterspør evaluering. Noen typer tiltak evalueres stort sett kontinuerlig. Planene evalueres i møter med barn og foreldre, og der det er opprettet ansvarsgruppe, evalueres tiltakene i gruppen. Også andre instanser kan involveres i arbeidet med tiltaksplaner hvis de er involvert i tiltakene. I følge ansatte skjer ikke evalueringene av tiltakene tilstrekkelig systematisk. Systemet ligger til rette for det, men når planene ikke brukes aktivt, blir evalueringen deretter. Underveis i saken registreres aktiviteter og utvikling i saker i journalnotater, uavhengig av tiltaksplan.

5.3 Revisors vurdering

Undersøkelsen viser at det i de aller fleste saker utarbeides tiltaksplaner. Avvikene forklares til dels med behovsprøving – enkle tiltak vurderes til ikke å ha behov for tiltaksplaner -, og til dels med manglende kjennskap til, og feilregistrering i saksbehandlingssystemet. I tiltaksplanen beskrives hjelpetiltakene. Barnevernet har system som legger til rette for å

evaluere tiltak, men det kan for revisor se ut til at det er en svakhet i bruk av systemet i de tilfellene der planen ikke brukes aktivt.

Etter revisors vurdering er det viktig at innholdet i tiltaksplanene sikres en god kvalitet. Det er viktig at barnevernstjenesten ser nytten av tiltaksplanen, utover at det er et krav etter loven. Grunnlaget for evalueringen av hjelpetiltakene ligger i tiltaksplanen. For å høste full effekt av tiltaksplanene som arbeidsredskap for evaluering, er det viktig at det settes av tilstrekkelig med ressurser slik at ansatte får tid til å prioritere arbeidet med utarbeidelse av tiltaksplanen. Det er også viktig at ansatte behersker saksbehandlingssystemet slik at dette oppleves som en støtte i det arbeidet som skal gjøres.

6 Fristbrudd

Som beskrevet i kapittel 2.4 Revisjonskriterier, omhandler barnevernloven frister vedrørende meldinger, undersøkelser og akutt situasjoner. I dette kapitlet presenterer vi resultat for Midtre Gauldal vedrørende fristbrudd. Dette er tema for delproblemstilling 4.

6.1 Revisjonskriterier

Meldinger

Meldinger er for det første slike meldinger som kommer fra andre offentlige myndighetsutøvere som barnevernet skal samarbeide med. Men det kan også være henvisninger direkte fra foreldre eller annen informasjon som gis av utenforstående, så lenge informasjonen er rimelig konkret. Det kan også være observasjoner gjort av ansatte i barnevernstjenesten, men informasjonen må formaliseres noe før den regnes som en melding.³³

Alle slike meldinger skal gjennomgås innen én uke, jf. barnevernloven § 4-2.

Undersøkelser

Undersøkelser skal som den klare hovedregel gjennomføres innen tre måneder, jf. barnevernloven § 6-9. I særlige tilfeller kan fristen være seks måneder. Dette kan for eksempel være i særlig komplekse saker der barnevernstjenesten er avhengig av andre instanser for å gjennomføre en adekvat undersøkelse.

Akutt situasjoner

³³ Jf. Harald Hoves kommentarer til barnevernlovens § 4-2, se rettsdata.no.

Barnevernloven § 4-6 viser til midlertidige vedtak i akutt situasjoner. Her står følgende:

Dersom et barn er uten omsorg fordi foreldrene er syke eller barnet er uten omsorg av andre grunner, skal barneverntjenesten sette i verk de hjelpetiltak som umiddelbart er nødvendige. Slike tiltak kan ikke opprettholdes mot foreldrenes vilje.

Er det fare for at et barn blir vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet, kan barnevernadministrasjonens leder eller påtalemyndigheten uten samtykke fra foreldrene umiddelbart treffe midlertidig vedtak om å plassere barnet utenfor hjemmet.

Barnevernadministrasjonens leder kan i et slikt tilfelle også treffe midlertidig vedtak etter § 4-19.

Er det truffet vedtak etter annet ledd, skal begjæring om tiltak som nevnt i § 7-11 sendes fylkesnemnda snarest, og senest innen seks uker, men innen to uker hvis det gjelder tiltak etter § 4-24.

Dersom saken ikke er sendt til fylkesnemnda innen fristene som nevnt i fjerde ledd, faller vedtaket bort.

6.2 Data

6.2.1 Fristbrudd for akutt situasjoner

I følge fagleder og ansatte i barnevernet holder de fristen i akutt situasjoner.

6.2.2 Fristbrudd for meldinger og undersøkelser

I tabellen nedenfor viser vi fristoverskridelser for gjennomgåtte meldinger og nye undersøkelser for Midtre Gauldal kommune i perioden 2008 – 2011.

Tabell 1. Fristoverskridelser for gjennomgåtte meldinger og nye undersøkelser. Midtre Gauldal kommune. 2008 – 1. halvår 2011.

	1. halvår 2008	2. halvår 2008	1. halvår 2009	2. halvår 2009	1. halvår 2010	2. halvår 2010	1. halvår 2011
Gj.gåtte meldinger	36	12	19	29	30	39	23
Ant. fristoversittelser	0	2	2	1	1	1	0
Ant. nye undersøkelser	35	12	19	28	29	39	21
Ant. fristoversittelser	0	0	4	0	2	4	1

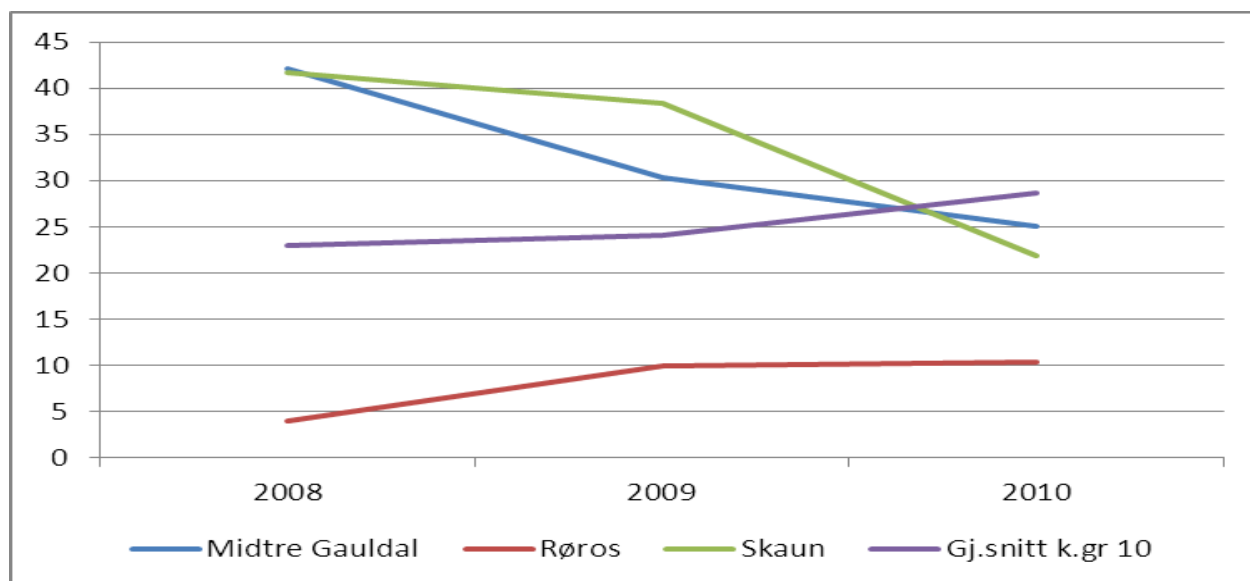
Kilde: Rapporteringstall fra Barne- og likestillingsdepartementet.

I følge tabell 1 var antall fristoverskridelser to i 2008, 3 i 2009 og to i 2010. Så langt i 2011 har det ikke vært fristoverskridelser. Når det gjelder fristoverskridelser for nye undersøkelser

har disse variert fra null i 2008, til fire i 2009 og seks i 2010. Så langt i 2011 har det vært en fristoverskridelse.

Disse rapporteringstallene fra barne og likestillingsdepartementet er av tekniske grunner dårlig egnet til sammenligning med andre kommuner. Det kan være interessant å foreta en sammenligning på området og figur 7 under gir et bilde av hvordan Midtre Gauldal ligger an i forhold til andre kommuner.

Figur 7. Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder, prosent. Midtre Gauldal kommune sammenlignet med andre kommuner og snittgruppering. 2008 – 2010.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Vi bemerker at figur 7 ikke viser andel fristoverskridelser, men andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder. Det er derfor ikke nødvendigvis snakk om lovbrudd da, loven åpner for at fristen i særlige tilfeller kan være seks måneder. Et høyt antall undersøkelser med behandlingstid over tre måneder, vil likevel kunne være en indikasjon på fristoverskridelser.

I følge figur 7 har Midtre Gauldal, i likhet med Skaun, hatt en nedgang i andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder. I 2010 var Midtre Gauldal i underkant av nivået som gjennomsnittet for kommunegruppe 10. Vi gjør oppmerksom på at ved små tallstørrelser vil noen enkelttilfeller gi store utslag på prosentandel.

I intervju sier ansatte i barnevernstjenesten at det hender at det registreres fristbrudd pga. feil i oppfølgingen av saksbehandlingssystemet, se for øvrig kapittel 3 vedrørende

kompetanse i bruk av saksbehandlingssystemet. Det vises og til at barnevernet har utvidet frist i mange undersøkelsessaker, men at det og i noen få tilfeller er reelle fristbrudd. Dette skyldes at det er vanskelig å komme i kontakt med familien, eller at barnevernet venter på opplysninger for andre instanser. Ferieavvikling i spesielt skolene kan og være en utfordring i så måte. Det påpekes at fristbrudd ikke skyldes manglende kapasitet i virksomheten. De ansatte viser for øvrig til at saksbehandlingssystemet sikrer at fristene holdes.

6.3 Revisor vurdering

Statistikk og intervju tyder på at barnevernstjenesten har fokus på og prioriterer å holde fristene, og at de holder fristene i de aller fleste tilfellene.

7 Høring

En foreløpig rapport ble sendt på høring til rådmann i Midtre Gauldal kommune den 26.1.2012. Høringssvaret ble mottatt per e-post innen fristen den 9.2.2012. Rådmannen hadde ingen merknader til rapporten utover små korrigeringer/rettinger.

8 Konklusjoner

Hovedproblemstillingen i undersøkelsen er

Har barnevernstjenesten i Midtre Gauldal forutsetninger til å yte en barnevernstjeneste av tilfredsstillende kvalitet?

Vår hovedkonklusjon er at barnevernstjenesten innenfor de områdene vi har undersøkt, har disse forutsetningene.

Delproblemstilling 1: Har barnevernstjenesten i Midtre Gauldal kommune tilstrekkelig og nødvendig kompetanse?

Barnevernstjenesten har en tverrfaglig gruppe med god formell kompetanse. Kommunen har flere stillinger med fagutdanning enn andre kommuner. Virksomheten har tilgang til et hensiktsmessig sakssystem, og med god opplæring vil dette være en styrke for barnevernet. De ansatte sikres nødvendig opplæring og kompetanseutvikling og har tilgang til oppdatert regelverk.

Delproblemstilling 2: Samarbeider barnevernstjenesten med andre i det forebyggende arbeidet?

Undersøkelsen har vist at barnevernstjenesten i Midtre Gauldal kommune generelt sett har fokus på forebyggende virksomhet og samarbeid med andre aktører både internt i egen virksomhet, i egen enhet og med andre enheter i kommunen. Samarbeidspartnerne beskriver barnevernet som en tilgjengelig tjeneste som bidrar til et aktivt samarbeid.

Et viktig fora for samarbeid er ressursteam. Ikke alle disse synes å fungere like godt. Det er etter revisors vurdering viktig at de involverte aktørene bestreber seg på å få disse til å fungere etter hensikten.

Delproblemstilling 3: Har barnevernet i Midtre Gauldal kommune rutiner og system for å vurdere og evaluere virkingen av hjelpetiltakene som iverksettes?

Undersøkelsen viser at det i de aller fleste tilfellene utarbeides tiltaksplaner. I tiltaksplanen beskrives hjelpetiltakene. Barnevernet har system som legger til rette for å evaluere tiltakene. Det kan se ut til at det er en svakhet i bruk av systemet i de tilfellene der planen ikke brukes aktivt.

Delproblemstilling 4: Overholder barnevernstjenesten i kommunen tidsfrister i barnevernloven?

Statistikk og intervju tyder på at barnevernstjenesten har fokus på og prioriterer å holde fristene, og at de overholder fristene i de aller fleste tilfellene.

Kilder

Forarbeider.

- Ot.prp.nr 69 (2008-2009) Om lov om endringer i barnevernloven.

Litteratur.

- "Barnvernloven" av Knut Lindboe, Gyldendal Akademiske 6 utgave.

Lov og forskrift.

- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) av 02.10.1967.
- Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17.7.1992 nr 100.
- Forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov in barnevernstjenester av 14.12.2005 nr 1584.

Rapport.

- "Barn og unges psykiske helse i kommunene i Sør-Trøndelag", Fylkesmannen i Sør-Trøndelag mai 2008.

Rundskriv.

- Rundskriv Q-16/2007 fra BLD: "Forebyggende innsats for barn og unge".
- Rundskriv Q-24/2005 fra BLD: "Barnevernet og taushetsplikten, opplysningsretten og opplysningsplikten".

Veiledere.

- Veileder - "Tiltaksplaner og omsorgsplaner i barnevernstjenesten - en veileder" BLD 2006.
- Veileder - "Til barnets beste - samarbeid mellom barnehagen og barnevernstjenesten". BLD 2009.

Øvrige kilder:

- Rutinehåndbok - "Rutinehåndbok for barneverntjenesten i kommunene", BLD 2006.
- Statistisk sentralbyrå
- Barne- og likestillingsdepartementet

Kommunens kilder:

- Budsjett og regnskapstall

Vedlegg 1

Kostra-grupperinger

Gruppe	Navn	Kommune
Gr. 7	Mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	Skaun
Gr.10	Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	Midtre Gauldal
Gr.11	Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	Røros

KOSTRA- indikatorer

- *Netto driftsutgifter per barn i barnevernet:* Indikatoren viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene, som bl.a. inneholder øremerkede tilskudd fra staten og andre direkte inntekter, er trukket fra. De resterende utgiftene må dekkes av de frie inntektene som skatteinntekter, rammeoverføringer fra staten mv., og indikatoren viser dermed også prioritering av disse inntektene.
- *Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år:* Antall sosionomer + barnevernspedagoger + annen høyskoleutdanning. Her ses personer med fagutdanning ift. antall barn 0-17 år i kommunen
- *Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder, prosent:* Forteller hvor mange av undersøkelsene som i statistikkåret hadde en behandlingstid på over de tre måneder som barnevernloven (BLV) setter, jf BVL §6-9. En høy andel forteller at kommunen har mange saker med behandlingstid utover fristen for behandling av undersøkelser i barnevernet. Det er imidlertid ikke nødvendigvis snakk om lovbrudd da, loven åpner for at "i særlige tilfeller kan fristen være seks måneder".

Postadresse: Postboks 216, 7302 Orkanger

Hovedkontor: Statens hus, Orkanger Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no